

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egész évre 36 pengő, félévre 18 pengő, negyedévre 9 pengő, egy óra 3 pengő, egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

HADUFELD
KER. POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség, kiadóhivatal és apróhirdetések felvételi helye: Plac-utca 56. szám (Vármegyeháza mellett).
Telefon: 21-90, telefon este 10 órától: 23-48. szám.

(TRIANON 18.) 1937 NOVEMBER 12.

PÉNTEK

XLI. ÉVFOLYAM, 257. SZAM

Harc a nyomor ellen

Fáy István főispán a debreceni Jótékony Nőegylet néma-bálján azt kérte, hogy mindenki, akinek a sors biztosította a mindennapi kenyeret, törjön le egy darabkát és adja annak, akinek semmije sincs. Azt kérte a főispán, hogy nyomorultak, inségesek és az élet elesettjei, akik nem tudják, hogy holnap mi vár rájuk, akik nem tudják, kerül-e kenyér az asztalukra, érezzék a nemzeti társadalom segítő, simogató kezét. Érezzék, hogy nagy bajukban mellettük áll a magyar társadalom, érezzék, hogy az ő gondjuk mindnyájunk gondja és hogy amíg nekünk kenyér kerül az asztalunkra, addig nekik sem kell éhezniük. Az a hívó szózat, amelyet a főispán Debrecen összes jótékonyági korporációihoz intézett, tulajdonképpen harci riadó. Harcra hív, olyan harcra, amelyet a szeretet fegyverével vívunk meg. Harc, amelynek nincsenek sebesültjei, csak hősei. Harc, amelyben a nyomor az ellenség. A nyomor, amely ijesztő mértékben kiszélesítette frontját minden és mindenki ellen. A nyomor, a nincstelenség, amely becsmépszte csapatait a szegényes sárkunyhókba, szoba-konyhás lakásokba, s odaült az asztal mellé és kilopta a szájakból az utolsó falatot. Besurrant az ütött-kopott szekrényekbe, s elvitte a zálogba vagy zsibvásárba az utolsó meleg ruhát.

Az inség ellen, amely előtt a világ szörnyű válságában nincsen drótakadály, nincsen fedezék és nincsen kaverna, a nyomor ellen, éhség ellen hirdet harcot Fáy István főispán. Aki tudja, hogy a szegénység, az inség ellen össze kell fogni azoknak az érdekében, akiket nélkülözésbe hajszolt az élet.

Fáy István, a szociális érzékkel megáldott főispán azt mondja: Össze kell fogni mindenkinek annak a gondolatnak érdekében is, amely a nemzeti társadalom eszmei épületének fundamentumát adja. Össze kell fogni magának a nemzetnek érdekében, hogy ne legyen itt a társadalom egy részének nélkülözése az a feszítő erő, amely megrepsztheti a nemzeti állam alapjait.

Fáy István, sohasem az adományok nagyságában, de mindig az adakozók jószándékában látja a szegénysegítő akció valóra válását. A szegény ember fillérje épen olyan kedves kell hogy legyen, mint a tehetős, gazdagok ezerpengős adománya.

A főispán felhívása elhangzott. Induljon meg a harc minden

Teleki Pál gróf békeszózata az amerikai rádióhallgatókhoz

Az emberiség most is a háború állandó állapotában él

Budapest, november 11. A Carnegie nemzetközi békealapítvány az idén is, mint minden évben, a fegyverszünet emlékkünnepén felkérte a különböző nemzetek képviselőit, hogy az amerikai rádióhallgatóság előtt ismertessék az egyes nemzetek béke-törekvését. Az idén a fegyverszünet évfordulójának tárgykörét az alapítvány „A nemzetek családja” cím alatt választotta ki. A különböző nemzetek képviselőinek békeszózatait az amerikai Columbia rádiótársaság közvetítette. Az idén hat nemzet képviselője mondott békeszózatot a népek családjáról. Magyarország nevében Teleki Pál gróf ny. miniszterelnök, egyetemi tanár mondta a békeszózatot, melyben többek között a következőket hangoztatta:

— A háború lelkiállapot. Békés emberek és békés nemzetek nyulhatnak bizonyos esetekben fegyverhez, de a fegyver nem lényeges ismertetője a háborúnak.

A háború kritériumai:
a gyűlölet, a féktelen verseny és az egoizmus.

A sok lelkiileg és szellemileg kifinomult ember békeszeretete és törekvései ellenére az ilyen beállítást embercsoportok munkája ellenére is az emberiség most is a háború állandó állapotában él. Egyáltalán a mi civilizációnk, a fehér ember civilizációja is a háború egyik formája, mert a verseny, a gyűlölet és az egoizmus sohasem volt erősebb, mint ma. A világháború egyszerűen egyik jelensége, egyik tünete volt ennek a lelki állapotnak.

— Minden vezető államférfiú ma a békéről beszél és mindnyájan egyformán kénytelenek háborúra készülni. A háború ma is folyik. Egyik tünete ennek a folytonos háborúnak már önmagában az erők egyensúlya is, amelyet a nagyhatalmak igyekeznek fenntartani. Egy másik tünete azok a feszültségek, amelyek a világ különböző részein újabb és

újabb helyi háborúkra, fegyveres összeütközésekre vezetnek, és végül harmadsorban rá akarok mutatni arra a sokkal általánosabb tünetre: az elnyomásra, amelyet sok állam gyakorol a világ legkülönbözőbb részein.

Ez az elnyomás nemzeti, gazdasági, erkölcsi és vallási téren súlyosan nehezedik a kisebbségekre. Így pl. a világnak abban a részében, amelyben magam is élek, Közép-Európa keleti részében azok az országok, amelyek annakidején a győztesek oldalán voltak, amikor a háború — azaz a fegyveres háború — megszűnt, nem szüntették meg az ellenségeskedést, sőt tovább folytatták és ma is folytatják a háborút ebben a kevésbé szembeötlő, de sokkal kegyetlenebb formában. Nem várhatunk felgyógyulást, csak az emberek és a nemzetek gondolkodásának gyökeres megváltoztatásától és az erkölcshez való visszatéréstől.

A japánok bevonultak Nantaoba

Egy magyar ember is megsebesült Sanghajban a „Daily Telegraph” tudósítójának lelővésekor

London, november 11. A sanghaji hadszíntéren kiújultak a harcok. — Hajnal tájban a japánok heves pergetőzést zúdítottak Nantaoba. Penbrooke Stephens, a Daily Telegraph haditudósítóját a gépfegyvergolyók ma reggel megölték, midőn a Nantaoba körül folyó harcokat szemlélte a francia negyed egyik megfigyelő pontjáról.

London, november 11. Penbrooke Stephens a Daily Telegraph haditudósítóját a sanghaji francia negyedben érte a gyilkos gépfegyvergolyó, midőn 60 m. magas víztorony tetejéről hat más személyiség társaságában nézte a Nantaoba körüli harcokat. Velé együtt megsebesült a francia villamosvasút két alkalmazottja, egy Thurbanszky nevű állítólagos magyar, aki hátán, vagy combján sebesült meg és egy —

francia. A sebesülteket a torony tetején levő francia orvos részesítette első segélyben, de a francia tudósító meghalt a helyszínen.

London, november 11. A japánok ma befejezték Nagy-Sanghaj teljes körülzárását, amely egyszersmind tökéletesen el van vágva Nankingtől. A japán arcvonal Sanghaj körül Jangese torkolatától a hangcsaoi öbölhöz húzódnak. A Nanking elleni mai légitámadás során a kínai légelhárító ágyúk lelőttek egy japán repülőgépet, amely lángborulva lezuhant. A gépben ülő 5 japán katona szörnyethalt.

Sanghaj, november 11. A japán csapatok csütörtök délután nyugat felől benyomultak Nantaoba. A kínaiak ellentállása egyre inkább gyengül. Kétezer kínai katona fegyvereit letéve a francia negyed-

be menekült. Kínai jelentés szerint a vuszungi kikötőben 80 japán csapatszallító gőzös futott be.

Sanghaj, november 11. Nantaoba ágyuzása alkalmával egy ágyulóvédék a francia engedményes területen csapott le. Hat anamita katona életét vesztette, két francia őrszem könnyebben megsebesült.

Sanghaj, november 11. A japán hadsereg szócsöve kijelenti, hogy a japánok, akik Putungban ma reggel partra szálltak, tovább nyomulnak előre és nem találhatnak ellentállásra. Délután egy órakor elérték Nengjang-Kiangot és az Ario folyót, — amely a Vangpuba ömlik. A kínaiak visszavonulása menekülésszerűen folyik.

Sanghaj, november 11. Tang — kínai tábornok, Nantaoba helyőrségének parancsnoka hír szerint vezérkari főnökével együtt öngyilkosságot követett el.

Tokio, november 11. A japán csapatok a Sanghaj tartományban most már kerekén 8000 négyzet ki-

fronton. Adjon aki tud. Harcoljon mindenki a szeretet, az áldozatkészség és a jószándék fegyve-

rével. Ebből a harcból a nyomor és szív harcából csak a szív kerülhet ki győztesen.

lométernyi területet tartanak megszállva. Sanghaj mostmár teljesen körül van zárva. Sanghaj és Nanking között megszakadt az érintkezés. A japánok seregének zöme nyugati irányban Nanszian felé — nyomul előre, ahol a kínaiak elkeseredett ellentállást fejtenek ki.

Sanghaj, november 11. A japánok most már a város egész környékét is megszállták. Csütörtökön délelőtt helyreállott az összeköttetés a Sanghaj felől előnyomuló és a hangcsaui öbölből jövő japán csapatok között, amivel a sanghaji hadművelet nagyjában véve befejeződött.

Most már csak a körülzárt Nantaoi városrészen és a Sanghajjal szomszédos Putungban folytak — harcok, a japán hadvezetőség véleménye szerint azonban két-három napon belül a japán csapatok feltétlenül meg fogják törni ezt az utolsó ellenállást is.

Sanghaj végleges meghódítása után a japán csapatok előreláthatólag rövid harci szünetet tartanak s a japán hadvezetőség ezt az időt arra használja fel majd, hogy tárgyalásokat folytasson a nemzetközi terület jogi helyzetére vonatkozólag. Most, hogy a tényleges hatalom Sanghajban a japánok kezébe ment át, a nemzetközi negyed jogi helyzete is megváltozott s igen valószínű, hogy a japánok nem fogják elismerni az eddigi koncessziós jogokat, hanem új koncessziós szerződést ajánlanak fel, amely lényegesen korlátozza majd a külföldi hatalmak jogait.

Angol és amerikai részről viszont semmi hajlandóság nem mutatkozik a szerzett jogok feladására, úgyhogy a legközelebbi napokban előreláthatóan heves viták lesznek a japán hadvezetőség és a nemzetközi negyed hatóságai között. A helyzetet kiélezi az a körülmény is, hogy az angol és az amerikai hatóságok nem akarják megengedni, hogy japán hadihajók áthaladhasanak a Szusau-folyónak azon a szakaszán, amely a koncessziós területen keresztül folyik. A japánok azzal fenyegetőznek, hogy ha kell, erőszakkal is kiharcolják hadihajóik számára ezt a jogot.

Bányarobbanás 500 halottal

Tokió, november 11. A naganoi robbanás alkalmával a köztömegek 500 bányamunkást temettek be.

Tokió, november 11. A kaizumai rézbányában történt tömegszerencsétlenség áldozatai közül már eddig 500 halottat hoztak napvilágra. A mentés munkája, úgy látszik, meghiúsult.

Utolsó felhívást intéznak a nagy- hatalmak Japánhoz

Brüsszel, november 11. Ma délelőtt Eden, Delbos és Norman Davis megbeszélést folytatott Wellington Coo kínai nagykövettel. Hír szerint azzal a kérdéssel fordultak hozzá: vajjon Kína adott esetben elfogadná-e az értekezleten résztvevő hatalmak közvetítését a kínai-japán viszonyban. A nagykövet erre igenlően válaszolt. A nagyhatalmak arra gondoltak, hogy még egy utolsó felhívást intéznek a japán kormányhoz, hogy hasonlóképpen járuljon hozzá a nyugati hatalmak közvetítéséhez. A nyugati hatalmak ebben a kérdésben máig folytatták tanácskozásait.

Hurka: tudós, véres, májas Bődétől

Franco nagy támadásra készül

Megkezdik az önkéntesek elszállítását

Burgos, november 11. A nemzeti hadsereg erőinek szétosztása a küszöbön álló támadással befejeződött. Számítások szerint a várható harcokban a két fél részéről több, mint 700 ezer katona vesz részt. A nemzetek 5 hadtestet mozgósítanak, de a nemzeti parancsnokság titokban tartja, hogyan akarja a támadást vezetni. A köztársasági sereg már várja a támadást, amely feltétlenül a legerősebb lesz a polgárháború kezdete óta.

London, november 11. Az Ewening Standard diplomáciai levelezője jelenti, hogy Franco tábornok elfogadta az önkénteseknek Spanyolországból való elszállítására irányuló angol tervet. Az erről szóló előzetes értesítés már Londonba érkezett. Franco csupán azt követeli, hogy tisztázzák szabatosan, mit jelent az angol terv szerint a hadviselői jogok megadása és annak előfeltételként kikötött önkéntesek jelentékenyebb részének elszállítása.

London, november 11. A külügyi hi-

vatat jelenti: Tekintettel annak kívánóságára, hogy a mostaninál kielégítőbb érintkezés létesüljön az angol kormány és Franco tábornok kormányzása alatt álló terület lakosságai között egymás területén, az alattvalók és a kereskedelmi érdekek védelmére megegyezés jött létre, mely szerint az angol kormány egy ügynököt nevez ki e célból, akinek székhelye Salamancában, vagy máshol lesz, és hogy ennek ellenében az angol kormány Franco tábornok ügynökét fogadja ugyanerre a célra Londonban. — Ezek az ügynökökön kívül korlátozott számú alügynököket neveznek ki a felek által közös egyetértésben megállapított helyekre. Az a tény, hogy Franco tábornok ügynökét Londonban fogadják, semmilyen tekintetben sem jelenti azt, hogy az angol kormány elismeri a Franco tábornok kormányzása alatt álló terület hatóságait és egyik fél sem nyújt, vagy vár diplomáciai jogállást ügynökei számára.

Raffay Sándor evangélikus püspök a magyar keresztyénség jubileumáról

Budapest, november 11. Csütörtökön délelőtt közgyűlést tartott a Magyarhoni Evangélikus Lelkészek Egyesülete Kapi Béla, Raffay Sándor, Kovács Sándor, Domján Elek püspökökön kívül jelen volt dr. Bruhns lipcsei lelkész és Kiviranna észt lelkész.

Raffay Sándor istentiszteletet végzett, majd a vendégek üdvözlése után arról beszélt, hogy a magyar keresztyénség intézményeinek jubileuma előtt állunk.

— Ne vitatkozzunk azon, hogy ez „szentev”-e vagy István király éve. Nem változtat sem vallási, sem hazafias érzésünkön, ha első királyunkat Szent Istvánnak nevezjük is, mert a keresztyénség behozatala az evangélikus egyháznak is nagy ünnepe.

A másik nagy esemény az eucharisztikus év, amely érinti az evangélikus egyházat is: ennek az évnek a vigyázat évenek kell lennie, nehogy megfogva kőzzék a nyáj.

Raffay püspök ezután azt követelte, hogy fel kell lépni teljes mértékkel a reverzális törvény ellen és meg kell tenni a szükséges lépéseket a törvény eltörlésére.

Ravasz László református püspök aki a testvéregyház üdvözlését — hozta, arról beszélt, hogy 400 esztendő során sohasem volt olyan szükség arra, hogy az evangélikus és református lelképásztörök anynyira közel álljanak egymáshoz, — mint ma.

Dr. Bruhns, a német Gustav Adolf Egyet. h. elnöke erről szót, hogy a német egyházat körülvevő viharok ősi viharoknak látszanak ugyan de a német evangélikusok szentül hiszik, hogy mégis tavaszi vihar az: termékenyítő és új életre fakasztó.

Kiviranna észt lelkész üdvözlötte ezután a közgyűlést, mire Raffay püspök felkérte, hogy biztosítsa az észt egyházat a magyar testvérek ragaszkodásáról.

Egy elmebajos ember megzavarta az angol fegyverszüneti emlékűnnepet

Áttörte a rendőri kordont és a királyhoz futott — A francia sajtó a győztes hatalmak meddő próbálkozásairól

London, november 11. Az angol főváros ma a szokásos ünnepek keretében emlékezett meg a fegyverszünet évfordulójáról. Az elesett hősök emlékének délelőtt 11 órakor kétperces eseménnyel áldozott Anglia népe.

Délelőtt 11 órakor megállt minden közlekedési eszköz és az utca ezzel a szünettel áldozott a háborúban elesett hősök emlékének. Az ünnepek középpontjában a Cenotaph, a hősök emlékműve állott, ahol megjelent a királyi pár is. Az uralkodó tábornoki egyenruhát viselt.

Az ünnepek lefolyását kínos incidens zavarta meg. Az általános esend közepette egy ember áttörte a díszszárad vonalát, a királyhoz rohant és a következő kiáltotta: „Mindez csak kép-mutatás, tudatosan előkészített a háborút!”

A Press Association jelentése szerint az ünneprontó olyan hangosan kiálto-

zott, hogy az ünnepségen felállított hangszórók révén más városrészekben is meghallották a kiáltást. A lovasrendőrök azonnal letartóztatták a kiáltó embert.

London, november 11. A Whitehall előtt rendezett fegyverszüneti emlékűnnepet Stanley Storey nevű ember zavarta meg, aki, mint most kiderült, csak nemrég került ki az elmeegógyintézetből. György király a Buckingham-palotába visszatérve, elrendelte, hogy indítsanak szigorú vizsgálatot, milyen körülmények között történhetett meg az ünnepek megzavarása s kérte, hogy a vizsgálat eredményét minél előbb közöljék vele is. Az ünnepeken más incidensek is történtek, így a Szent Pál székesegyház előtt tartott ünnepségen egy ember fűtől kezdett a 2 perces gyászszünet alatt.

London, november 11. Az alsóházban sir Simon Hoare belügyminiszter Attlee

őrnagy kérdésére előadta, hogy a fegyverszüneti emlékűnnep alkalmával lefolyt incidens szereplője a 43 éves Stanley Storey volt, aki január 27-én az alsóház karzatán rendezett botrányt, majd a Cane-hilli tébolyda lakója volt, ahonnan megszökött. Nem akarta sem a királyt, sem bárki más megtámadni, fegyvert sem találtak nála. Idegban szenved és most a fulhami tébolydába szállították elmeállapota megvizsgálása céljából.

Páris, november 11. Franciaország fényes ünnepek keretében ülte meg a fegyverszünet 19. évfordulóját. A kormány mintegy ki akarta domborítani, hogy Franciaország a nemzetközi helyzet feltornyosuló nehézségei közepette is szilárdan ki akar tartani békeeszméje mellett és a hivatalos ünnepek méltóságteljes nyugalom légkörében zajlottak le. Az ünnepek hangulatát csak kisebb utcai surlódások zavarták meg. Egyes lapok aggodalommal mutatnak rá a mostani helyzet bajaira.

— Amióta a fegyverszünet harsonája elhangzott, — írja a Liberté — igen sok áhrándépek szertefoszlott és igen sok csalódás ért bennünket. A békeszerződések nem állottak ki az idő próbáját és a győztes hatalmak nem tudták kihasználni a győzelmet. A győztes hatalmak nem tudtak életképes Európát létrehozni. A 19 éves fegyverszünet után joggal kérdezhetjük: kik a világháború igazi győztesei, hiszen győzelmünköt csak a dicső emlék maradt meg.

TAVIRATOK

A LENGYEL FÜGGETLENSÉG ÉVFORDULÓJA

Varsó, november 11. Lengyelországban csütörtökön nagy ünnepek keretében ülték meg a függetlenség évfordulóját. Most nyílt először alkalom állami hivatalos ünnepek keretében arra, hogy a nemzet és a hadsereg testvéries együttérzésének kifejezését adjon. A varsói székesegyházban Moseicki elnök és a kormány, valamint a diplomáciai testület tagjainak részvételével ünnepi istentisztelet volt, majd Ryzd Smigly tábornagy előtt felvonultak a különböző katonai alakulatok.

ÚJ SEBESSÉGI VILÁGREKORD

Berlin, november 11. Wurster, a bajor repülőgépgyár főpilótája ma a nemzetközi léghajózási szövetség bizottsága előtt megjavította a szárazföldi repülőgépek nemzetközi sebességi rekordját 610.21 km. óránkénti sebességre.

LEZUHANT EGY LENGYEL REPÜLŐGÉP

Varsó, november 11. Ma délután Krakó és Varsó között egy utasszállító repülőgép Varsótól nem messzire kényszerleszállás közben lezuhant. Négy ember meghalt, hat pedig megsebesült.

AZ OLASZ-ANGOL TÁRGYALÁSOK ELŐKÉSZÍTÉSE

Róma, november 11. Megerősítik, hogy Ciano és Perth megbeszélésének célja az olasz-angol tárgyalások előkészítése volt. Ciano érdeklődött, hogyan akarja az angol kormány gyakorlatban megvalósítani azokat az eszmecseréket, amelyekre Chamberlain legutóbbi beszédében célozott. Kijelentette az olasz külügyminiszter, hogy Olaszország hajlandó ezen eszmecserékre, de a kezdeményezést Angliától várja.

ELTUNT OROSZ REPÜLŐK

London, november 11. Huberth Vilkos ismert sarkkutató Winnipegből elindult újabb északsarki útjára, hogy felkutassa Levanevskzy orosz repülőit és társait, akik augusztus óta nem adtak életjele magukról. Először Edmontonban szállt le.

A lengyel követ jelenlétében ünnepelte Debrecen magyarsága Lengyelország felszabadulásának évfordulóját

A Lengyel-Magyar Diákszövetség debreceni „Pilsudski József” Köre a debreceni előkelő társadalom részvétele mellett ünnepelte meg a lengyel nemzet nagy ünnepét. Ez a nap Lengyelország történetében örökké dicsőséges lesz, mert ez a lengyel újjászülés örömnépnepje. Ebben a nagy lengyel nemzeti ünnepben akart résztvenni a debreceni lengyel-magyar baráti kör is. A debreceni ünnepséget országos ünnepséggé tette Leon Orłowski miniszter, Lengyelország követének jelenléte, aki dőlben autón érkezett Debrecenbe s egyenesen a klinika fogadó-épületébe hajtott, ahol Fáy István főispán, dr. Csikesz Sándor egyetemi rektor, dr. Hankiss János professor, a debreceni lengyel kör tanár-elnöke és Szablinski László, a debreceni egyetem lengyel nyelvi lektora fogadták. Az ünnepélyre a kultuszminiszter képviselőben szintén eljött dr. Jalsovitzky Endre miniszteri tanácsos is.

A fogadás után a vendégek tiszteletére Fáy István főispán adott szükkörű ebédet, amelyen üdvözölte a jelenlévő lengyel követet és a lengyel nép iránt való meleg érzelmeiről adott bizonyítást.

Leon Orłowski lengyel követ és társasága délután autón járta a várost, megtekintette a nevezetességeket és közöttük a Déri-múzeumot is meglátogatta.

Délután hat órakor kezdődött a központi egyetem hatalmas auditorium maximumában a nemzeti ünnep, amelyen Fáy István főispánnal és dr. Kölcsey Sándor polgármesterrel az élén a debreceni egyházi, polgári és katonai előkelőségek szinte kivétel nélkül megjelentek, de ott volt a város kultúráért lelkesedő és a lengyel nép iránt meleg barátságot érző közönségének és ifjúságának többszáz főnyi tagja is.

Az ünnepélyt a kollégiumi Kántus a lengyel Himnusz hangjaival nyitotta meg, amelynek elhangzása után dr. Kovács Andor professor, jogikari dékán mondott

értékes, emelkedett szellemű ünnepi beszédet.

Dr. Kovács Andor ünnepi beszéde

— Az egységes és független Lengyelország helyreállításának évfordulóját ünnepeljük ma itt Debrecenben, Lengyelországtól ugyan távol, de az évszázados testvéri érzések által, amelyek

leleményességgel legyőzte a varsói csatában az ifjú államot megtámadó bolsevista Oroszországot.

— Lengyelország feltámadásának nincs nemzet Európában, amely oly őszintén örvendene, mint a magyar! Sőt talán azt is lehet mondani, hogy mi vagyunk az egyetlenek, akiket Lengyelországhoz őszinte, hű barátság fűz. Hisz Lengyelország sincs híján az elengedhetetlen szomszédoknak! Ellenben mi magyarok, amint hajdan,

Leon Orłowski budapesti lengyel követ, meghatalmazott miniszter megérkezése az egyetemre, kezében a „Debreczeni Ujság”-gal, amelyben a hozzáintézett lengyel nyelvű üdvözlő sorokat olvassa.

Lengyel- és Magyarországot hosszú időközön keresztül összekötötték, a Polonia restituta-hoz mégis rokon közelségben. 1918 november 11-én történt ugyanis az, hogy a háború folyamán, amikor Lengyelország a központi hatalmak megszállása alatt volt, a németek által fogságra vetett Pilsudski visszatérve a magdeburgi letartóztatásból hazai földre, a hatalmat átvette. Az igazságos lengyel ügy azonban vegre mégis győzött: a fogságviselt Pilsudski íme visszatért s megvalósulva látta mindazt, amiről egész életén át álmódott: megvolt a független Lengyelország! Sőt még azt is elérte, hogy a központi hatalmak kivonulása utáni zivatáros időkben alakult első lengyel kormány őt választotta meg államfőül. S innen kezdve, bár igen nehéz körülmények közt, szerencsés kézzel vezette az új állam hajóját: erőt vett az ukrán felkelésen, majd 1920-ban nagy taktikai

feldaraboltatása idején együtt sártunk vele, aminek Kölcsey és Deák ez ügyben tartott beszédei, Kossuth Lajos 1863-i levele, költészetünknek számos gyöngyszeme mind ékesen szóló s megcáfolhatatlan tanubizonyosságai: úgy most is együtt örvendünk a régi testvérrrel! Különös örömmre szolgál, hogy nemzetünk ez érzelmeit egy ilyen ünnepi alkalomkor tolmácsolhatom, amidőn körünkben van Leon Orłowski lengyel követ úr ő excellenciája is, akit arra vagyok bátor kérem, tolmácsolja odahaza a magyarok soha el nem muló lengyelbarát érzelmeit! Isten hozta ő excellenciáját körünkbe! Éljen Lengyelország! Ezt kívánja a Polonia restituta-nak a Hungaria restituta.

A közönség Kovács Andor beszédét többször kitérő tetszésnyilvánítással szakította félbe, majd a beszéd végén is hosszasan ün-

nepelte az előadót és főleg a lengyel nemzetet.

Ezután Németh Irén, Sallay Margit és Tarján Vilma zeneiskolai növendékek remek Chopin-darabokat interpretáltak Nagy Ilona művészies zenekísérete s a közönség megújuló tetszésnyilvánítása mellett.

Ifjú Kovács István, a debreceni lengyel-magyar baráti-kör egyik legteljesebb vezetője, lengyelnyelvű szavallatával aratott megérdemelt sikert. Ezután a debreceni előkelő társaságokban olyan népszerű fiatal tudós, Szablinski Wladyslaw lengyel lektor tartott vetített képekkel kísért szemléltető előadást a „Szép Lengyelország” címen. Az előadás és a bemutatott képek valóban egy gazdag és elhivatott nemzet értékeiről és nagyráhatóságáról tettek bizonyosságot.

A műsor befejező részében Kéri Sándor teológus művészies hegedűszólójával gyönyörködtette a közönséget, amikor is lengyel népdalokat játszott el. Papp Júlia, a kiváló énekesnő, a Zeneiskola kitűnő növendéke lengyel nyelven két népdalt, majd egy Chopin-melódiát szólaltatott meg gyönyörű hangján osztatlan siker mellett.

Az ünnepélyt, mely mindvégig a lengyel-magyar barátságot és együttérzést igyekezett kihangsúlyozni és amely komoly élvezetet is nyújtott, dr. Hankiss János professor lengyel és magyar nyelven elmondott zárószavai fejezték be. Majd a Kántus énekén felhangzott a magyar Himnusz is, amellyel ez a megleghangulatú és szívből jött őszinte megnyilatkozású ünnepély véget ért.

Csikesz Sándor rektor a két nemzet párhuzamos sorsáról

Este az előkelő lengyel vendég tiszteletére dr. Csikesz Sándor egyetemi rektor adott vacsorát, amelyen a rektor figyelemreméltó beszédet mondott:

— Alig két évtizeddel ezelőtt Debrecen szinte pontosan közepén feküdt Nagymagyarországnak — mondotta. — Körülötte hatalmas övezetben színmagyar lakosság élt egy évezred óta. Magyar testvéreinkből több mint három milliónyt elszakított tőlünk Trianon s ez az intézkedés

Itt van a legújabb MAGYAR FILMBOHOZAT!

Címe:

Segítség! Örököltem

Főszerepet játsszák: Ágai Irén, Uray Tivadar, Vaszari Piri, Rajnay Gábor, Simor E., Gózon, Huszár Puffy, Dénes, Pethes stb.

Bemutató: MA

a HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZBAN.

Előadások: 5, 7, 9 órakor:

FOX világhíradó!

AZ APOLLOBAN

MA 1/2, 5, 7, 9 órakor először:

az izgalmas és nagyszabású kémdráma: az „Árulók” testvérfilmje!

Főszereplők: LIDA BAAROVA és MATHIAS WIEMAN. Fox világhíradó!

Kém vagy

Debrecen határszéli várossá tette. Nem egészen harminc kilométernyire, tehát alig egy negyedórányi autó-útnyira elérjük a romániai határt. De Debrecen igyekszik most is megőrizni azt a kulturvédő pozícióját, amelyet a középkortól kezdve kivívott s amelynek eszméje a debreceni református Kollégiumban van megtestesülve. Ez a főiskola, melyből a mi egyetemünk is kinőtt, jövő évben ünnepli fennállásának négy évszázados évfordulóját. Ebből a négyszáz évből százötven évet török hódoltság idején élt át és mégis fenntartotta az európai és nemzeti művelődés zászlaját. Kedves vendégünkben egy olyan velünk barátságos nemzet kiváló fiát tisztel-

jük, mely nemzet fölött meg-egyezősek és békediktátumok többször kimondták a halálos ítéletet és mégis új szépségben, megiljedott erőben föltámadott.

Magyar és lengyel nemzetnek sokszor volt párhuzamos sorsa. Szeretnők, ha a nemzeti föltámadásban követhetnők a nemes lengyel nemzetet.

Midőn ezért szívből imádkozunk, ugyanakkor áldást és boldogságot kívánunk a helyreállított Lengyelországra és annak közöttünk megjelent képviselőjére.

Pénteken délelőtt a lengyel követ és társasága a Hortobágyra rándul ki, majd onnan a délután folyamán visszatér Budapestre.

Roger Martin francia író kapta az irodalmi Nobel-díjat

Stockholm, november 11. Az irodalmi Nobel-díjat Roger Martin du Gard francia íróknak ítelték oda.

Páris, november 11. Roger Martin du Gard az új Nobel-díjas francia író 1881-ben született. Először régészeti tanulmányokkal foglalkozott és ebben a tárgykörben több értekezése jelent meg. Első regényét a „Jean Barri” 1913-ban adták ki, majd ezt követően egymásután jelentek meg Thibault család-fel foglalkozó regényei. E regénysorozatban Franciaország társadal-

mi és pszichológiai fejlődésének történetét írja meg egy francia család történetének keretében. A regénysorozat még nem teljes és a befejező kötetek az író most dolgozik. Legutóbb megnyerte Páris város irodalmi nagydíját.

Stockholm, november 11. A fizikai Nobel-díjat megosztották Davidson (New-York) és Thomson (London) között.

A kémiai Nobel-díjat szintén megosztották Karler (Zürich) és Hawthorth (Birmingham) között.

BRAZILIA FASISZTA ÁLLAM LETT

AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN TELJES A NYUGALOM

Rio de Janeiro, november 11. Hivatalos kormánynyilatkozat közli, hogy a Braziliában végrehajtott államcsíny minden súlyosabb zavargás nélkül békésen folyt le. Az új alkotmány értelmében, amelyet szerdán este kihirdettek, Brazília korporatív állam lesz. A testületi államrendszert olasz mintára vezetik be. A hadsereg azonban felesküdt Vargasnak, aki élete végéig az új rendszer vezére lesz.

Az alkotmányt kihirdető rendelet bevezetése hangoztatja, hogy mivel az állam eddigi berendezkedése nem rendelkezett azokkal az eszközökkel, amelyekkel a politikai és szociális békét felforgató akaró szélsőséges elemekkel és a mindjobban beszivárgó kommunizmuskal szemben a békét és a braziliai nép érdekeit megvédeni, a köztársasági elnök a nép kívánásának megfelelően a hadsereg és a nemzet közvéleményének támogatásával elhatározta, hogy az

országnak új alkotmányt ad, amely azonnal életbe lép.

Rio de Janeiro, november 11. Francisco Campos igazságügyminiszter, az új braziliai politikai mozgalom egyik vezetője az Havas-íroda tudósítója előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Az egész országban teljes a nyugalom. Brazília népe a legteljesebb megelégedéssel fogadja az új alkotmányt, amely minden tekintetben megfelel Brazília társadalmi és gazdasági szükségleteinek. Az új alkotmány az eddignél több lehetőséget nyújt az ország gazdasági és szociális problémáinak megoldására. A testületi rendszer az új alkotmány szellemében csak olyan formában nyilvánul meg, hogy felszólítottunk az ország minden néprétegét a testületi rendszer szerint való szervezkedésre. Nem hirtelen átcsoportosításról van szó, hanem az ország népének cél-szerűbb megszervezéséről.

A tűzharcos törvényjavaslat vitája

Budapest, november 11. Sztranyavszky Sándor csütörtökön délelőtt tíz óra után néhány perccel nyitotta meg a képviselőház ülését. Indítványozta, hogy a képviselőház hivatalból indítson eljárást a Tótkomlói Friss Ujság ellen a Ház sérelmére elkövetett becsmérlésért és rágalmazás vétségé miatt.

Csikvándy Ernő azt kérte a parlamenttől, hogy azok a hadifoglyok, akik néhány napig tartó hősiesség után estek hadifogságba, szintén vétessenek föl a tűzharcosok közé. Az orvosok közül számosan köteleességük teljesítése közben estek hadifogságba, tehát szintén felveendők a tűzharcosok soraiba.

Esztergályos János után Taufer Gábor szólalt fel. Beszédében rámutatott arra, hogy a magyar nemzet katonáira még nagy feladatok várnak. Ma a legfiatalabb frontharcos is 38 éves s nem tud közülről olyan embert elképzelni, aki ne lenne aggódó hazafi. Minden tűzharcos a legmegbízhatóbb tagja a társadalomnak.

Kérte még Taufer Gábor azt is, hogy községenként alakítsák meg a tűzharcos egyesületet. — Dulin Jenő örömmel állapította meg, hogy a nemzet nagy kérdésében a parlament vezető pártjai között meg van az egység. — Leel Össy Árpád arról beszélt, hogy a magyar katonák mindig sziklaként állt a túlerővel szem-

ben, s mi nem a háborút veszeltük el, hanem a békét. Kérte, hogy akiknek vitézségi érdeme van, minden további feltétel nélkül tűzharcos lehessen. — Vitéz Balogh Gábor köszönetet mondott a kormányzatnak, mert ezt a javaslatot a Ház elé hozta. Mégis viszonyainkhoz képest szerény-

nek és szegényesnek tartja. — Erődy-Harrach Tihámér beterjesztette az egyesített bizottságok jelentését a felsőházi javaslatról és a mezőgazdasági kamarák felsőházi képviselőfőrel. A Ház ezekre kimondta a sürgősséget. Az ülés délután két órakor véget ért.

A budapesti ügyvédek tisztelgése Lázár Andor igazságügyminiszternél

Budapest, november 11. Csütörtökön délután fogadta Lázár Andor igazságügyminiszter a budapesti ügyvédi kamara új választmányát s tisztikarát, akiknek nevében dr. Kövess Béla elnök üdvözölte a minisztert. Lázár Andor igazságügyminiszter válaszában ezeket mondta:

— Azt hiszem, hogy a jövőben az ügyvédi rendtartás feladatainak megvalósítása során az együttes munkának gondolata még jobban ki-

fog fejlődni közöttünk. En most talán rövidesen rá fogok térni — arra, hogy újból vizsgálat tárgyává tegyem az ügyvédség kiválmait, ígéreteket most sem fogok tenni, hiszen tegnap nyújtottam be egy törvényjavaslatot, amely szintén az ügyvédek javát lesz hivatva szolgálja. Talán cselekedetekkel többet tudok mutatni, mint amennyit szavakkal el tudok mondani.

A megjelentek hosszasan ünnepezték Lázár igazságügyminisztert.

Meghalt Thuróczy István ny. MÁV. tanácsos,

akit az oláhok nyolc évig sanyargattak a sóbányákban — Temetése november 13.-án lesz a debreceni Köztemetőben

Ismét kevesebben lettünk egy fanatikus, erős hitű, gerinces magyar emberrel: raksányi Thuróczy István Máv. tanácsos hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. — Thuróczy István sorsa egy kicsit a vértanú sorsa volt. Rendíthetetlenül hitt fajában, hazája feltámadásában, s ezért kockára tette életét. Ő volt az, aki határtalan fanatizmusában azt vallotta, hogy a haza érdekében „cél szentesíti az eszközt.” Ez az elgondolás vezette őt, amikor a felgyült keserűség és sanyargatások idején, a huszas évek elején az oláh király ellen — végsőkig elszánt tette határozta el magát. Abban reménykedett, hogy az oláh megszállt területen egy belső zavargás lángra lobbantja az irredentizmus szikráját és sikerül visszaszerezniük az elrabolt vármegyéket. Terve nem sikerült. Az oláhok elfogták Thuróczy Istvánt, megkínózták, majd örökös rabságra ítélték. Thuróczy István nyolc évet töltött leírhatatlan szenvedések és nélkülözések között az oláh sóbányákban. A magyar hatóságok mindent elkövettek, hogy kicseréljék őt, de az oláhok eleinte hallani sem akartak róla. Végül nyolc évi gyötrelmekkel teli fogság után néhány évvel ezelőtt kiadták az oláhok Thuróczy Istvánt, aki visszatért Debrecenbe.

A magyar hazaszeretet tragikus

sorsú hőse a meleg családi körben visszanyerte egyensúlyát, élekedvét, bár a nyolc évi fogság szenvedéseit meg nem történtté tenni nem lehetett. A sok nélkülözés és gyötrellem megviselték az egyébként életerős férfi szervezetét. Thuróczy István azonban a hazatérése után is sokat dolgozott, míg körülbelül egy évvel ezelőtt nyugalomba vonult.

Három hónappal ezelőtt kezdett el betegeskedni Thuróczy. Sokat panaszkodott vesebántalmi miatt. A múlt hét elején aztán orvosi tanácsra a család felszállította Budapestre, ahol gondos ápolás alá vették. Sajnos nem tudtak rajta segíteni. Pár nappal ezelőtt tüdőgyulladás lépett fel és Thuróczy István szerdán Budapesten 61 éves korában elhunyt. Családja egy nemes szívű, jószágos családfőt, a magyarság pedig egy minden áldozatra kész, lelkes hazafit vesztett el benne.

Ertesülésünk szerint a család hazahozatja az elhunyt holttestét. Itt Debrecenben a Köztemető árnyas fái alatt fogják örök nyugalóra helyezni Thuróczy Istvánt. A temetés november 13.-án délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint. A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Szép siker jegyében

tartotta meg a Kálvinisták Templomegyesülete hagyományos „Kálvin”-teaestjét

Csütörtökön délután öt órai kezdettel tartotta meg a Kálvinisták Templomegyesülete idénnyitó Kálvin-teáját. Az előkelő közönség soraiban szép számmal jelentek meg az egyház, valamint a közéleti vezető férfiak és a díszes, előkelő hölgyek.

Zsoltáréneklés után dr. Farkas Pál lelkész mondott imát, majd Sipos Imre központi lelkész bevezető üdvözlő szavaival megnyitotta az estélyt.

Ezután a távollévő Maklár Károly

püspök helyett dr. Juhász Nagy Sándor egyházmegyei főjegyző tartotta meg előadását. Beszédében a reformációnak a kultúrára és az emberi szociális érzésre való áldásos és termékenyítő hatását fejtette ki. Az előadó beszédében rámutatott arra az egyházi és társadalmi életre oly fontos tényre, hogy a reformáció mindig a „Nagy parancs” kitűzését tartotta és tartja szem előtt: az Isten és embertársaink iránti szeretetet.

A beszéd után megkezdődött a tea-fel-szolgálása és a gondosan s dúsan felszerelt asztalok mellett — amelyek a figyelmes és áldozatkész háziasszonyok igaz magyar vendégszeretétét dicsérték — az illusztris társaság a legjobb hangulatban töltötte az estélyt.

Fáy István főispán a Jótékony Nőegylet néma báljának előadója és az előkelő közönség

KÜLPOLITIKAI TÁJÉKOZTATÓ

Önérzet, hűség, békeszeretet

Magyarország külpolitikájának irányelveiről nyilatkozott Kánya Kálmán külügyminiszter, az alkotmányos fórumok előtt, az országgyűlés két házának külügyi bizottságaiban. Ezek az irányelvek nem a diplomácia, hanem a mindennapi élet nyelvén három szóban foglalhatók össze. Ez a három szó az önérzet, a hűség és a békeszeretet.

A nemzeti önérzet az első, mert bármilyen kis ország vagyunk, bármennyire meg is csonkítottak bennünket, büszkén vallhatjuk, hogy a magunk erejéből talpra tudtunk állni újra s komoly tényezői letünk a nemzetközi életnek. Ez a sohasem kérdés, de tudatos önérzet tette lehetővé azt, hogy amíg kezdetben nélkülünk akartak dönteni sorsunk felett, — ma már lényegesen változott helyzetben szinte általánosan elismerik, hogy a Dunavölgy rendezésének kulcsa Magyarország kezében van s ez a kis ország tud várni, ha várni kell, de jogos igényéről lemondani nem fog soha.

Külpolitikánk másik vezető motívuma a hűség volt. Magyarország Trianon utáni elszigeteltségében megkereste és megtalálta barátait s nem blokkpolitikába illeszkedett bele, hanem olyan baráti kapcsolatokot létesített, amelyek mögött őszinte érzelmek és jól felismert nemzet-érdekek állottak. Magyarország barátaihoz hűséges maradt. Tanujelét adta ennek a kritikus napokban épp úgy, mint a csöndes kitartó munka idején. Külügyminiszterünk most is azt mondja: külpolitikánk továbbra is a római jegyzőkönyvekre és a Németországgal való őszinte barátságra támaszkodik. Ezzel a határozott kijelentéssel a magyar külügyi kormány elvágja azoknak a kombinációknak továbbfűzését, amelyek talán nem is annyira tudatlanságból, mint tendenciózusan röppentek fel egyes külföldi sajtóorgániumokban.

Az önérzethez és hűséghez csatlakozik, mint harmadik vezető motívum, a békeszeretet. Magyarország őszintén óhajtja a népek igaz megbékélését, s legfőbb nemzeti követelése nem is lehet más, mint éppen az igazságos béke. Ez a békeszeretet adja meg a készséget ahhoz, hogy szomszédaival is keresse a helyzet normalizálásának útját. Külügyminiszterünk részletesen beszámolt azokról a fontos tanácskozásokról, amelyeket a környező államokkal folytattunk. Felvilágosításból megnyugvással vette tudomásul a közvélemény, hogy a tárgyalások egyik kardinális pontja: Magyarország katonai egyenjogúságának elismerése oly kedvezően haladt, hogy e téren már véleményeltérések sincsenek. A következetes magyar külpolitika, amely tudott várni, tehát elérte azt, hogy végre bennünket sem akar-

nak nemzeti szuverenitásunkban korlátozott, inferiórius államnak tartani.

Az ütközőpont, mint Kánya külügyminiszter mondja, még mindig a kisebbségi kérdés. Mi ezen a téren is „őszintén és komolyan óhajtjuk az atmoszféra enyhülését”, sőt „bizonyos áldozatokra is hajlandók vagyunk”. Világos azonban, hogy Magyarország sohasem mondhat le arról az elemi követeléséről, amely-

lyel elszakított területen élő vérei számára tisztességes emberi sorsot kíván biztosítani.

Örömmel vette tudomásul a magyar közvélemény, hogy a kilátások itt is javultak s Prágában és Belgrádban már jelentkezik a készség. Remélni lehet, hogy Romániában is felülkerekedik majd a józabb belátás.

A magyar külpolitika hármasságát alapelve, az önérzet, hűség és békeszeretet tehát meg fogja érlelni gyümölcseit s valóra válik, amit Kánya külügyminiszter a régebbi beszédében mondott: bizonyítást nyer az, hogy a becsületes külpolitika egyben a legjobb külpolitika is.

Uj tanukat hallgat ki a debreceni tábla a penészleki szurkálók ügyében

Halállal végződő bűnpert tárgyalást csütörtökön a debreceni ítélőtábla Barankay-tanácsa.

A múlt évben, október 25-én a penészleki görög katolikus egyház teacstet rendezett, melyen résztvett a fél falu. Már javában folyt a tánc, mikor az egyik legény, Szarvas István összeszóltakozott Mudra Mihállyal, majd Bába Jánossal a táncosnő miatt. Már majdnem verekedésre fajult a dolog, mikor sikerült a veszekedőket szétválasztani. Ekkor elhatározták, hogy a békepotharat Szilágyi György kocsmájában isszák meg. Velük ment a Máriás-család is: Máriás György, Máriás László, id. Máriás László feleségeikkel és még több gazdalogény. A kocsmában a kibékülés helyett újra összevesztek. Hogy végét vessék a veszekedésnek, ketten karonfogták a telje-

sen illuminált állapotban lévő Szarvas Istvánt és kivezették az ivóból. Amint kiléptek az ajtón, Szarvas a nála lévő bikacsókkal ütni kezdte Mudra Mihályt. A többiek is beleavakoztak a verekedésbe, bicskát rántottak és kisebb-nagyobb sérüléseikkel visszamentek a kocsmába, ahol Szilágyi Györgyné kimosta sebeiket. Odabenn újult erővel kezdődött a harc, valaki a lámpát is leütötte. A sötétben senki sem látta kit üt, míg egyikük felkiáltott:

— Megöltük Szarvaszt!

Szarvas István tényleg vérbefagyva, de még élve feküdt az ivó padlóján. Beszállították a debreceni klinikára, ahol pár nap múlva belehalt súlyos fejsébe.

Elsőfokon a nyíregyházi törvényszék tárgyalta az érdekes

bűnügyet. A törvényszék erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntette miatt Máriás Györgyöt ötévi, ifj. Máriás Lászlót kétévi, Mudri Mihályt ötévi és még öt vádlottat kisebb büntetésekre ítélte a törvényszék.

Fellebbezés folytán került most a debreceni tábla elé Máriás György és társai ügye. A táblai tárgyaláson a vádlottak valamennyien azzal védekeztek, hogy tettüket erősen illuminált állapotban követték el és hogy a sötétben nem is látták, hogy kiket ütnek. Kérték az ügyben újabb tanuk kihallgatását. A tábla hosszas tanácskozás után a tárgyalást újabb tanuk kihallgatása céljából elnapolta.

Néhány szó a Filharmónikusok 14-iki hangversenyéről

Különlegesen finom érzékűről tett tanuságot a Filharmónikusok vezetősége akkor, amikor a 14-iki hangverseny műsorát összeállította. A zenekar kultuszmissziójának megfelelően kielégíti a legmagasabb zenei igényeket is.

A műsor első részében Erkel: Ünnepi nyitánya után Beethoven IV. Szimfóniáját adja elő a zenekar, amely mű egyedülálló dinamikájával egyik legnehezebb darabja a Nagy mesternek. Utána Liszt: A dur zongoraverseny következik, melyet Hir Sári, a magyar zenei élet egyik legelső reprezentánsa fog interpretálni.

A műsor második részének minden száma karakterisztikus eleven-ségével, s a misztikus elgondolásoknak csodálatos színekkel és különleges eszközökkel történő életre-keltésével olyan pezsgő eleven életet varázsol a hallgatóság lelki szeméi elé, amellyel a legtökéletesebb illuziót kelti. Ezek a darabok kiválóan alkalmasak arra, hogy még a zeneileg kevésbé képzett hallgatóságnak is a legtökéletesebb élvezetet nyújtsák.

A bérletelőjegyzések lezárása — után csak kevés jegy maradt fenn, amiatt azok elővételben nem is kaphatók, csak vasárnap 10—12-ig az Arany Bika előcsarnokában és este a pénztárnál.

FIZESSEN ELŐ

A DEBRECZENI UJSÁGRA!

MINDENFÉLE

BIZTOSÍTÁSI ÜGYBEN

SZAKTANÁCSOT ADUNK!

DEBRECZENI UJSÁG
KIADÓVATÁLA, PRAGMÁS

Keresse fel

POLGAR higiénikus
fodrász-termék

Telefon: 26-54.

úgy a SVETITS-PALOTÁBAN,
mint Gambrinus passageban,
tel. 26-54, ahol a legmodernebb

színes és estélyi frizura

újdonságokkal várjuk, valamint tartós hullám és hajfestés igényeit a legnagyobb meglepedésére elégítjük ki.

Szeged városa debreceni mintára akarja átszervezni vágóhidját és húsexportját

A szegedi vágóhídi igazgató és a város vezetőségének tanulmányútja Debrecenben

A hét folyamán két napot Debrecenben töltött tanulmányúton dr. Katona István városi tanácsnok, az iparügyek vezetője, Szeged város vágóhidjának igazgatója dr. Beck Antal, és a szegedi húsiparosság egyik kiküldöttjének társaságában. A szegedi küldöttség szerdán és csütörtökön elsősorban Debrecen vágóhídi üzemét, az épülő hatalmas hűtőházat, majd a vásárpénztárt szemlélte meg s a tanulmányút főcélja a debrecenihez hasonló szerv létesítése a húsipari piac intézményes biztosítására. Szegeden ugyanis a régi, úgynevezett húspénztár megbukott és most debreceni mintára fel akarnak állítani a debreceni vásárpénz-

tárhoz hasonlóan egy vásárpénztárt. Ennek az érdeklődésnek kétségtelenül az a magyarázata, hogy Debrecenben az utóbbi években a húsipari piac nagy fejlődést mutat, különösen a sertés-export terén és az itt bevált rendszert akarják bevezetni.

A szegedi küldöttség tanulmányútja Debrecenben kedvező eredménnyel járt. Az itt látottak komoly alapot nyújtanak ugyanis arra, hogy Szegeden a húsiparosság hasonló alapon szervezkedjék, mint Debrecenben. A három főtisztviselő debreceni látogatása során felkereste a város vezetőségének több tagját és beható megbeszéléseket folytattak.

KÖNYVÉBEN ÉL A NEMZET...

ÉRDEKES SÉTA „AZ ÚJ NÉMET KÖNYV” BEMUTATÓJÁN — A NÉMET KÖNYVKERESKEDŐK SEREGSZEMLEJE

Vasárnap délelőtt érdekes könyvkiállítást nyitottak meg a Déri-múzeumban. Hartmann Rudolf egyetemi német lektor szakavatott irányítása mellett mintegy 1200 új német könyvet helyeztek el a múzeum kiállítási termében, amelyet a megnyitás óta mintegy 500-an kerestek fel. A nagy érdeklődés okát kutatva, munkatársunk is elhatározta, hogy rövid sétát tesz a könyvlabirintusban, hogy a valóságos helyzetről tájékozathassa olvasóinkat.

Mindjárt az első benyomás igen kedvező. Ez a kiállítás nem sok dekorációval, díszszel akar hatást elérni, hanem azzal az értékes anyaggal, ami látszólag rendellenül, de valójában igen rendszeres csoportosításban hever a könyvespolcokon. A falon mindössze néhány plakát beszél hangosabban, de ezek is ilyen felirattal: „Könyvében él a nemzet”, „A könyv a szellem kardja”, „Adjatok könyvet az ifjúságnak”.

Röviden átfutom a kiállító könyvkiadók jegyzékét s ebben ott látom a német könyvpiac mintegy 250 igen jelentős tényezőjét: Brockhaus, Fr. Eher, Insel, Ullstein, Teubner, A. Langen—G. Müller, Walter de Gruyter, — szedegeti szemem egymásután az ismerősebbeket.

A NÉMET KÖNYVPIAC LEGFŐBB TÖREKVESE: A KÖZÖNSÉG MINEL TÖKELETESEBB SZOLGÁLATA

Találomra elindulok az egyik sor könyv mellett s mindjárt örömmel tapasztalom, hogy épen az elején kezd-

tem. A híres „Kék könyvek” elemben tájékoztató német föld, táj szépségeit a legtökéletesebb földi és légi felvételekben. Ott kígyóznak szemem előtt az új német autók, amiről esodákat mesél a szenvedélyes motoros. Aztán látom az új Németország mai életét, Hitler a nép közt, Hitler az ifjúság körében, de legnagyobb hatást tett rám az a kép, mely a vezért templomból kijöve ábrázolja. A Mein Kampf kötése arra vall, hogy a kiállítás látogatói közül sokan kezükbe vették ezt az érdekes könyvet. A képeskönyvek tréfás ábráiról jó Wilhelm Busch rajzai, gyermekkorom kedves emlékei rajzanak föl előttem.

A germanisztikai tárgyú könyvek közül sok figyelmet érdemel az, amelyik a német írók kézírásait mutatja be a legrégebb idők napjainkig. Külön cikket lehetne írni ezekről a kézírásokról, amelyek a német nép szellemi vezetőitől származnak s immár a megszentült múlt emlékeinek hordozóivá váltak. Itt helyezték el az irodalomtörténet, mely az irodalmi eseményeket szemléltető módon, ábrákban mutatja be.

A szépirodalmi könyvek közt itt hever az „Elesett német diákok harctéri levelei”, Hans Johst Thomas Paine c. drámája, amelyet holnap mutatnak be a Nemzeti Színházban s amelyről egy Német Antallal folytatott interjú keretében már beszámoltunk. E. W. Möller regényének már a kötése jelzi, hogy magyar tárgyú, piros-fehér-zöld színek díszítik fedelét, a 48-as szabadságharc idején játszódik le.

Mennyire a közönség, az „olvasó”-

közönség szempontjai irányítják a német könyvpiacot, jellemzi az, hogy egymásután adják ki a német klasszikusokat új modern formában. E kiállításon is megtalálható Kleist összes művei egyetlenegy kötetben, 1200 oldal finom, könnyű papíron, ami rendes körülmények között legalább 8 kötet volna.

„NEMETORSZÁG FEHÉR ARANYA”

A technikai tárgyú könyvek bátran hirdetik a vegyipar néhány újabb világraszóló felfedezését. Ilyen Németország fehér aranya, a „Vistra”. Nem fából vaskarika, hanem fából finom ruha. A német erdők hatalmas bükkfáit új hivatás betöltésére hívta ej a német ipar fejlődése. A bükkfa anyagából

a legfinomabb csipkéket, női- és férfiruhákat állítják elő. De ugyanilyen értékű a „Buna”, mely a gummigyártás terén jelent forradalmi újítást. A gumi, a kaucuk nem importeiké többé. Itt foglalnak helyet az „Arbeitsdienst” kiadványai is, amelyek különös nagy érdeklődés középpontjában állanak. De ki tudná elsorolni az értékesebbnél értékesebb könyvek számát, amelyek a vidéki városok közül épen és először Debrecenbe jöttek el, hogy megmutassák nekünk annak a népnak szellemi arcát, amely már évszázadok óta szoros barátságban, jó- és balsorsban együtt harcol velünk az élet minden területén. Dícséret illeti meg a rendezőset s mindennek előtt dr. Hartmann Rudolfot, hogy Debrecen közönségét ilyen értékes élvezethez, nagy élményhez juttatta.

A tűz művelődéstörténeti jelentősége

Roska Márton régésztanár érdekes előadása

„A tűz művelődéstörténeti jelentősége” címen tartotta meg Roska Márton régésztanár második népszerű előadását a szabadegyetem előadásainak keretében.

Az előadó elveti a tűznélküli népek meséjét. Az ember a földön való megjelenése után előbb az égi tüzet (villám) ismerhette meg. Kőeszközei gyártása során rájött a tűznek csiholás útján való gerjesztésére, majd két fának bizonyos módon (fűrészlő és lúró-eljárással) való egymáshoz dörzsölésével is tudott tüzet gerjeszteni. Mindezt a különböző korok művelődését képviselő rétegek leletei bizonyítják. A természeti népek köréből vett kisegítő példákban voltott képekben való bemutatásával szemléltette előadását.

A tűz ismerete hatással volt az ember táplálkozására, — ráve-

zette az agyagedény készítésére, — hozzásegíti, hogy a fémeket megismerje, azokat bányászás és olvasztás útján mind nagyobb tömegben vegye birtokába, — biztosítja a természet felett való uralmát, — tűz ismerete mellett olyan területekre is merészkedik, amelyekre különben nem bátorkodott, — ez az új és hatásában alig megmérhető tényező összekötőkapocs is lesz az egy tanyán lakók, az egy sorsközösségbe tartozók közt, — sokban hozzájárult a családi élet kialakulásához. A tűz ismerete nélkül ma is állati sorban színlődne az ember.

A közönség nagy tetszéssel fogadta az érdekes előadást, melynek végén névnapja alkalmából meleg ünneplésben részesítették a kiváló tanárt.

Kisipari hirdetések

PAPLAN-VARRODÁM

ALAPÍTÁSTOTT: 1909.

Itten készülnek a gyönyörű újmintájú pehely-, gypjú és vattapaplanok. Javítások villanygépen tisztítanak, portalanítanak.

DEBRECZENY LAJOSNÉ
KOSSUTH-UTCA 11. SZ.

HORDÓCSAPOK,

dugók, kuglgolyók. És összes háztartásbeli fa-áruccok. — Elgondolás szerinti, művésziessen készít

GEBEI ANTAL
műstergályos
Kossuth-u. 18. (Pincében)

AZ ELEGANS NŐ
divatszalonja
KECSKÉS MARGIT,
Simonffy-u. 2/a. I. em. 3.

ELTÖRÖTT DÍSZTÁRGYAK,
nipplek, vázák, stb. javítása szakszerűen, olesón
BÁRANY RÁDIÓHÁZ,
SZENT ANNA-U. 1. SZ.
Rádiónak, villamosági cikkek olesón.
VILLANYGŐCSERE- AKCIÓ!

TISZAI PONTY 1 P

616 ponty 120—140, rántanivaló —70 P. Beszerezhető

PUSZTAYNÉNÁL,
RÁKÓCZI-U. 8. SZ.

FILCKALAPOK

állandóan raklaron, Alakítások elsőrendű kivitelben készülnek az

ELÁR
kalapszalokban
BATTHYÁNY-U. 13. SZ.

PAPLAN-VARRODÁMBAN...

A legkényesebb igényeket is kielégítem. Ugy pehely-, mint gypjú- és vattapaplant

a legújabb minta szerint készítem, vattáját géppel portalanítom. Jutányos és izléses munka garantálva!

NAGY JÜLIA
Burgondia-utca 9. sz.

NEVNAPOKRA, DISZNÓLÉSRE BOR-SZÜKSÉGLETÉT

jót olesón.
Tokajhegyaljai termelői borpincében szereze be.

PALOTAYNÁL
Honvéd-utca 31. szám.

FIGYELEM!

Kripkó Gyuláné női divatszalonját Csapó-utca 73. sz. alól Csokonai-utca 50. sz. alá helyezte át, ahol újra izléses munka és szolid árak mellett áll a n. é. hölgyközönség rendelkezésére

AKAR JÓL ÉLNI?
Menjen a Banné utóda

Vig Márton, Csapó-u. 38. étkezdéjébe, hol olesó áron jól kosztolhat.

Kitűnő magyar könyha.
Bentékezés és kihordás Reggeli- és uzsonnakávé.

Ne dobja el ócska bútorait,

hanem vigye **KOLLAR ANDRAS** műbútorasztalos mesterhez, s modernre alakíttassa át.
CSAPÓ-UTCA 17. SZÁM. (SZÍNHÁZ-ÁJTÁRÓ)

TÉLI KABATOK, szmokingok, frakkok és saccó öltönyök, kívánt izlés szerint készülnek úriszabóságában,
BOLLA KÁLMÁN
HATVAN-U. 1.
(Püspöki palota.)

Az „Új német könyv” bemutatója a Déri-múzeumban

Dohnányi zongoraest november 20.-án szombaton este 8 órakor a Bika dísztermében

Zenekedvelők Köre II. bérleti estje.

Napjegyek: Méliusz, Bika-hall.

HIREK

1937 november 12. Péntek.

Prot.: Jónás. Kath.: Márton p.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.
Rendőrség telefonszáma: 20-45.

— Ifj. Horthy István felsőházi tag lesz. Szolnok vármegyében — mozgalom indult, hogy néhai vitéz Horthy István lovassági tábornok helyére ifj. Horthy Istvánt küldje a felsőházba. Mint értesülünk a decemberi rendkívüli vármegyei törvényhatósági közgyűlésen történik meg a választás.

— Mellau Márton apostoli kormányzó, helynök nevenapja. Mellau Márton apostoli kormányzó helynök a Svetits-intézet igazgatója esztörtökön tartotta nevenapját. Ebből az alkalomból az intézet növendékei meleg ünneplésben részesítettek a népszerű igazgatót. A gimnázista lányok külön műsoros ünnepélyt rendeztek, melynek keretében szavalatok és felköszöntők hangzottak el.

— „A tiszta dallam népe” című előadásával nyitja meg dr. Gulyás Pál a kiváló író és tanár a KIE szabadegyetemének előadás sorozatát ma este. Előadásában a mai költészetéről és annak irányáról fog — nagyszerű áttekintő képet rajzolni. A KIE szabadegyetemét megnyitja és üdvözlő beszédet mond Uray Sándor ref. egyházkerületi főjegyző a KIE elnöke. Az előadás a KIE által kitűzött előadóteremben, Piac-u. 36. szám I. emelet (Régi postaépület) lesz megtartva. Semmiféle belépti díj nincs. Mindezen érdeklődőt tisztelettel meghív az Elnökség.

(c) Az új német könyvkiállítás iránt érdeklődőket tisztelettel kérjük, hogy látogatásukat lehetőleg délelőttre tegyék. A kiállítás délutánul megtekinthető délelőtt 10-13 és délután 16-19 óráig, mert délután a terem tűzszóft.

— Atéti gyilkos meghalt a fegyverházban. Még négy évvel ezelőtt történt, hogy bestiális gyilkosságot fedeztek fel Tét község határában, — ahol egyik kútban női holttestre találtak. A holttesten súlyos fejsze-csapások nyomai éktelenkedtek. A nyomozás megindult és hamarosan megállapították, hogy a meggyilkolt nő Csete Teréz, aki Barta Lajos 70 éves gazdálkodónál volt alkalmazva mint házvezetőnő. A nyomozás további során kiderült az is, hogy a gyilkos Barta Lajos, az öreg gazda, aki Csete Terézt azzal esaltta ki a határba, hogy Győrbe utazzon, majd útközben fejszével orvul leütötte a szerencsétlen nőt, hogy 500 pengős követelését ne kelljen megfizetni. A törvényszék annakidején a gyilkos gazdát 15 évi fegyházra ítélte, a tábla, majd pedig a Kuria azonban életfogytiglani fegyházra súlyosbította a gyilkos gazda büntetését. Ma reggel jelentés érkezett a győri ügyészség, hogy a váci fegyverházban raboskodó gyilkos három évi raboskodás után végelgyengülésben meghalt.

A Testnevelési Tanács ezüst éremmel és díszoklevéllel tüntette ki a hajdúdorogi levénte intézmény leglelkesebb pártfogóját

Özvegy Kömmerling Jánosné vásárolta a megyében a legelső levénte-felszerelést

Hajdú vármegyében Hajdúdorog község vezető szerepet tölt be a falusi nemzetnevelés szolgálatában, amennyiben levénte intézménye szinte példamutatóan első helyen áll, s híre az egész Tiszántúltra kiterjed. De nemcsak a levénteport fellendülése fűződik Hajdúdoroghoz, hanem az ifjúsági megmozdulás számos ágában, így az önkéntes tűzoltóképzésben is gyönyörű eredményeket mutat. Hogy Hajdúdorog a magyar falu kultúrájában ilyen vezető pozícióra tett szert, arra felfigyeltek már a hivatalos körök is, de nemcsak a megyében, hanem az országos központban is.

Olyan lelkes, fáradhatatlan buzgalom mecenása van Hajdúdorognak mindezekben a nagy jelentőségű kulturális megmozdulásokban, amely szinte párját ritkítja országos viszonylatban is. Özvegy Kömmerling Jánosné, egy hosszú éveket elzött elhunyt főszolgabíró felesége az éltető eleme ezeknek a nemzetvédelmi megmozdulásoknak. A visszavonultan élő földbirtokosnő bőkezű pártfogója Hajdúdorog minden ifjúsági és nemzeti megmozdulásnak. Bámulus agilitással és rokonszenvvel nyújtja segítő jobbát Hajdúdorog közérdekű akcióhoz. Ő volt például az első, aki a levénteintézmény megalakításakor Dorogon az első levénteaszkót és fapuskát

megvásárolta és odaajándékozta az akkor megalakult dorogi levénteintézménynek. Ott volt tehát a megalakulásnál és azóta is kiapadhatatlan bőkezűséggel istápolja ezt a nemes intézményt. Ezekre rüg az összeg, amelyet ez a nemesszívű magyar nagyszony a helybeli fiatalok komoly megmozdulásaira áldoz. Ő vette pártfogásába a dorogi önkéntes tűzoltó egyesületet is s ilyen buzgó szolgálatok után érthető, hogy a jutalmazás sem marad el.

Az Országos Testnevelési Tanács most ezüst éremmel és díszoklevéllel tüntette ki a nemzetnevelés terén szerzett hervadhatatlan érdemeiért özvegy Kömmerling Jánosné, akinek ezt a ritka szép kitüntetést szerelán nyújtotta át dr. Ethey László főszolgabíró Hajdúdorogon. A díszoklevél átadása a nagy mecenás lakásán történt meg, egyrészt, mert Kömmerling Jánosné betegsége miatt nem mozdulhatott ki otthonából, másrészt, mert amint eddig is esendben, feltűnés nélkül nyújtotta bőkezű támogatását a nemes célokra, ugyanúgy a méltó jutalom átvételénél is ezt az elvét kívánta követni. Hajdúdorog közönsége körében osztatlan örömet és lelkesedést váltott ki özvegy Kömmerling Jánosné kitüntetése, akit az egész dorogi polgárság nagy szeretettel övez körül.

— Nem kell az angol szövet. Ahhoz, hogy kifogástalan legyen a ruha, ma már nem kell angol szövetet vásárolni. A Trunkhahn Posztógyár gyártmányai felveszik a versenyt a világhírű angol szövetekkel, hiszen szintén színnyapjából készülnek. A Trunkhahn posztógyár közvetlen a fogyasztónak is ad el szövetboltjaiban Budapesten IV., Prohászka Ottokár-utca 8. és VI., Teréz körút 8. szöveteket. Vidékre kérje a mintakollekció bérmentes beküldését.

— Megcsuszott a járdán és bokáját törte egy lakatos mester. Faragó József 67 éves lakatos fizető, aki Piroso Béla üzemében van alkalmazásban, szerdán délután a műhely udvarán megcsuszott a felázott járdán és oly szerencsétlenül esett el, hogy balbokaát törte. A szerencsétlenül járt lakatos mestert azonnal kivitték a sebészeti klinikára, ahol gondos ápolás alá vették. A balesettel kapcsolatban megindították a vizsgálatot, hogy a szerencsétlenségért terhel e valakit felelősség.

— Hirdetmény. November hó 4-én értesítettük t. utazóközönségünket, hogy a Berettyóújfalú—komádi útvonalon autóbusszjártatainkat a Mezősáson lévő útépités miatt ideiglenesen Berettyóújfalú — Berettyószentmárton — Mezőpeterd — Biharkeresztes — Berekbőszörmény — Körösszegapáti — Körösszakál—komádi útvonalon közlekedtetjük. Az útépités elkezült, így a Debrecen—komádi útvonalon közlekedő autóbusszjártatainkat f. hó 10-étől kezdve ismét a rendes útvonalon, tehát Mezősáson át közlekedtetjük. A Debreceni Helyi Vasút Rt. üzemeltetéséig.

(c) Tornászverseny november 21.-én az Arany Bika dísztermében délelőtt fél 11 órakor olcsó helyárrakkal és a legjobb magyar tornászok részvételével. Jegyek Méliusz és Gyürky papírkereskedésben. Siessen jegyét biztosítani!

— Világító rendőrsapka. Bécsből jelentik. Egy feltaláló világító sapkát ajánlott fel az osztrák rendőrségnek, az éjszakai szolgálatban való bevezetésre. A sapka előlő gombjában kisebb villanykörte világít: ennek fényénél a szolgálatot teljesítő rendőr mindkét kezét szabadon használhatja a jegyfüzetébe való írásra, vagy valakinek lefogására.

— Tizenhat tyúkot loptak el a bezárt ketréből. Csütörtökre virradó éjszaka a K. Tóth Kálmán-utca 30. számú ház udvarából a lakattal bezárt tyúkketréből ismeretlen tettes 16 darab tyúkot lopott el. A lopást reggel Kovács Imréné fedezte fel, aki bement a rendőrség központi ügyeletére és ismeretlen tettes ellen megtette a feljelentést. A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást a tolvaj közrekerítésére.

A közönséget érdekli,

... hogy különösen a falusi szegény ember ruházata: a kartonféle mindennap drágább lesz. Nem a selymek, hárszonyok, kreppék és angol szövetek árait drágítja a „nemes kartel”, hanem mindig a legjobban keresett cikket: a szegény ember ruhaféléjét. Azzal indokolják az áremelést, hogy a keményítő ára magasba szökött. A krumpli, amelyből a keményítőt előállítják, az idén is bőségesen megtermett és ott fekszik vagontételekben a gazdák verembe eladatlannul. Tehát nem indokolt a kartelnek az a kifogása, hogy a keményítő drágulása okozza a gyolcs-, karton- és vászonfélék árainak fel-emelését. Hiába, ha merényleteket csinál a kartel a közönség ellen, azt mindig a legszegényebb népréteg érzi meg.

— Az olasz király születésnapja. Egész Olaszország nagy lelkesedéssel ünnepli ma az uralkodó 68. születésnapját. Rómában délelőtt nagyszabású katonai díszszemle volt, a Duce és a kormány tagjainak jelenlétében.

— Az Actio Catholica debreceni kulturális szakosztálya rendezésében megtartandó világnézetű kurzus keretén belül ma, pénteken délután hat órai kezdettel a piarista gimnázium dísztermében tartja meg első előadását dr. Ibrányi Ferenc esztergomi főiskolai tanár, egyetemi magántanár. „Mi az eucharisztia” címen. A második előadó dr. Szunyogh Xavér Ferenc budapesti bencés tanár lesz, ki utolsó előadását ma tartja meg az „Eucharisztia a liturgikus lelkületben” címen. Az előadás látogatása díjtalan.

(c) Szabó Lőrinc a Csokonai Körben. Csokonai születése napján, november tizenhetedikén tartja a Csokonai Kör évi Csokonai-ünnepélyét. Az ünnepi beszédet Szabó Lőrinc, a Kisfaludy-társaság most beiktatott tagja tartja. Az ünnepély teljes műsorát vasárnapi számunkban közöljük.

— Székelyi zavaroknál és az ezekkel járó általános rosszullétnél a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggelente felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomorbelesatorna tartalmát gyorsan kiűrti és a mérges bélgázok fejlődését csökkenti, az emésztést és a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Kérdezze meg orvosát!

— Kettős szerelmi dráma. Nagymágócs közszégen csütörtökön délelőtt kettős halálosvégű szerelmi dráma történt. Sebők János 29 éves budapesti lakos, aki már huzamosabb ideje udvarolt Nagy Magdolna nagymágócsi leánynak, e hét elején a községbe érkezett. Csütörtökön délelőtt a fiatalok között nézeteltérés támadt, amely egyre jobban elfajult. Sebők végül revolverével szívenlőtte a leányt, aki nyomban meghalt, azután a férfi önmaga ellen fordította a fegyvert, főbelőtte magát s ő is azonnal meghalt. — Amikor a leány szülei betörték a bezárt szoba ajtaját, már csak két holttestet találtak.

Óriási árleszállítás szövetekben Aszmannál

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Szilágyi János gazdálkodó Vedres d. 29. — Tóth Erzsébet Pacz d. 28. Dobó Lajos könyvkötő s. Csillag-u. 28. — Fehér Róza Kossuth-u. 16. Pataki József keresk. Nádor-u. 6. Fazekas Mária Batthyányi-u. 15. Hajdu Imre sütő s. — Lónyai-u. 7. — Dobi Julia Hid-u. 16. Veres András Kut-u. 24. — Domokos Erzsébet ugyanott. Tóth Mihály gazdálkodó Pacsirta-u. 22. — Pósalaki Jolán Könyök-u. 7. Deák Mihály fm. Ujmacs — Somogyi Eszter Kismacs 38. Bagi Ilona Baros-u. 22. Mónusz Antal npsz. Kinizsi-u. 48. — Matkó Zsuzsa Csillag-u. 80. Kozma Lajos fm. Ermellék-u. 7. — Birki Zsuzsa Toroczkó-u. 58. Farkas András gazdálk. Perez d. 38. — Horváth Róza ugyanott.

Születések: Guta András fm. fia János Határ-u. 23. Szabó Károly detektív leánya Irén Fülöp-u. 29. Bujdosó László gazdálk. leánya Katalin Belleg. 336. Demeter Gyula fm. fia Sándor Haláp 172. és 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Adamek Zsigmondné ref. 27 éves Apafája-u. 8. Úveges Ilona g. kath. 12 éves Balvány. Draveczky Lajos 12 éves Széchenyi-u. 29.

Díszdoktorrá avatták az angol királynét. A londoni egyetem szerdán este ünnepélyes szertartások közepette tiszteletbeli doktorrá avatta Erzsébet királynét. Az ünnepségen jelen volt György király is. A királyi pár ezúttal első ízben tett látogatást a nemrégiben újjáépített egyetemi épületben. A díszdoktorráavatás ünnepélyes aktusát az özvegy királyné fivére, Earl of Athlone végezte, mint az egyetem kancellárja.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester a Hubertuson

A „vörös cár” államfői rangot kap Miért tartóztatták le Kun Bélát?

Páris, november 11. Sztalin, aki a bolsevista forradalom huszadik évfordulóján hivatalos formában államfői címet akart felvenni, tervének végrehajtását kénytelen volt ismét elhalasztani. A Matin értesítése szerint a komintern és a kommunista párt felelős köreiben Sztalin tervét ellenállásba ütköztetik.

Az ellenzék a rémuralom véres eszközeinek alkalmazásával sem sikerült leszerelni. Kun Béla letartóztatása szintén ezzel az ügygel áll összefüggésben. Kun Béla július 22-én többek nevében üzenetet intézett a komintern elnökségéhez, amelyben kifejti, hogy a szovjet kormány tervbevelt módosítása Szovjetországot a fasiszta rendszer útjára terelné s megakadályozná a nemzetközi fasisztaellenes küzdelem eredményes továbbfolyta-

tását. Ez az üzenet, amelyről csak szűkebb körben bírtak tudomással, élénk aggodalmat keltett a szovjet-kormány irányítóiban.

Sztalin környezete attól tartott, hogy Kun Béla állásfoglalása a nyugateurópai kommunista pártokkal szakadást talál előidézni. A Kreml némi habozás után erőlyes fellépésre szánta el magát. A komintern vezetőségében újabb nagytakarítást rendeztek s Kun Bélát letartóztatták több más vezetővel együtt.

A Matin jelentése szerint valószínű, hogy a szovjettanács az új választások után fogja Sztalinnak felajánlani az államfői rangot. Az orosz történelmi múlt irányadó eseteire hivatkozva, Sztalint „poszadnyik” címmel fogják felruházni, s mint az állam legfőbb urát, Szovjetországot „oltalmazójának” kiáltják ki.

EGY ELEMISTA DIAK JÓSZÍVE

A múlt nap érdekes levelet kapott a szerkesztőség. A levélhez 89 fillér volt mellékelve. Nem mondható nagy összegnek, de amikor a levelet elolvastuk, úgy éreztük, hogy megisméltődött a bibliai asszony esete egy tehénnel. Prandl Sándor V. b. osztályú elemi iskolai tanuló írta a nevezetes levelet, mely így szólt:

„Kedves Főszerkesztő Úr! Az olvasókönyv pár sorából is megértettük, hogy milyen veszedelmes a tüdőbaj. Ezért elhatároztuk, hogy gyűjtenj fogunk a tüdőbetegek megsegítésére. Barátaimmal a mai nap folyamán egy kis összeget hoztunk össze. En nem tudtam sokat hozni, de amit hoztam, azt jószíved adom. Kérjük a Szerkesztő Urat, hogy legyen szíves és juttassa el ezt az összeget az egyik tüdőbajos családnak. Kiváló tisztelettel: a róm. kath. iskola V. b. osztálya nevében Prandl Sándor.”

Brávó, kis Prandl Sanyika! Derék gyerek vagy. Amit most tettél, az példánul szolgálhat minden kisdáknak.

— Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az emésztés folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

— **Királyi kiváltságon alapuló hetivásár.** A kereskedelem körében mozgalom indult meg, hogy a vasárnapra eső hetivásárokat hétköznapra tegyék át. Az iparügyi minisztériumban megvan a hajlandóság a kérelem teljesítésére, de váratlanul érdekes akadály bukkant fel. Újpest város ugyanis egy királyi kiváltságlevél alapján tartja a hetivásárjait vasárnap és keddesessé vált, hogy ezt a királyi kiváltságon alapuló jogot miniszteri rendelkezéssel meg lehet-e tölteni.

HANGOSFILM A MARSON

(Lélekcseré egy Marslakóval)
Írta: HEGYI ZOLTÁN.

(26)

— Nem vagyok technikus ember, de azt hiszem, felesleges is lesz az asszisztálásom, hiszen Nervay előbb-utóbb meggyógyul. — Ő fogja tehát kezelni a gépet, hiszen nemcsak a szakmájából kifolyólag ért az ilyesmikhez, hanem azért is, mert a gép elveit nagyjában ő is ismeri.

— Nagyon bizol Nervay felépülésében?

— Feltétlenül. Abban azonban igazad van, hogy 8 nap múlva nem lesz még olyan állapotban, hogy a gépek mellett tarthasson aktív szolgálatot. Legalább 3-4 hét múlva lesz csak erre képes.

— Ez teljesen elég. Hiszen én sem fogok hamarabb elkészülni a Marson a gépkonstrukcióval, tehát üzenetet sem kaptok hamarabb. Illetve addig megfelel a régi módszer is, mellyel a Marslakók küldték az első üzenetet. Így legfeljebb addig nem tudtok nekem üzenetet leadni, de erre szükség nincs. Meg aztán az is lehet, hogy emberünk felébred és beszél.

— Nem tartom valószínűnek, hogy vendégünk itt járni, beszélni, haladni képes legyen. Azaz, hogy a beszédre talán néhány év alatt rászokna, de mint földi ember

más akcióra aligha lesz képes. S ezen orvosilag nem is tudunk segíteni, sőt amennyire a spiritizmust ismerem, még ez sem lesz rá képes.

— Magam is azt hiszem, hogy egy más bolygó szelleme nem képes egy földi testben vegetálni s ennek talán a lélek tökéletlensége az oka.

— No lám, már azt állítod, hogy a lélek nem tökéletes. Vagy csak némelyik nem az?

— Úgy van, csak némelyik. — Mert a lélek nem mind egyforma. Vannak tökéletesek és tökéletlenebbek. Vannak bűnösök és vannak kevésbé bűnösök, megtisztultak. Már pedig egy megtisztult lélek tökéletesebb, mint egy bűnös lélek.

— Ha tehát egy tökéletesebb lélek jött volna hozzánk a Földre, úgy gondold, hogy az képes lett volna egy földi testben is éltetkezni s a testet akcióba léptetni?

— Úgyvan. Márpedig vendégünk bűnös lélek, hiszen gyilkolt. Nagyon tökéletlen lélek lehet, mert alig képes valami funkcióra idegen testben. Most már beláthatod azt is, hogy a diagnózisod innét téves volt, mert vendégünk állapotára az orvostudomány egyáltalában nincs befolyással. Sőt a spiritizmus sem. Ha tökéletes lelket kaptunk volna, akkor az orvosi beavatkozás nélkül is felkelt és járt, beszélt volna.

— Értem! — csapott homlokára Rabay. — Hiszen akkor mi tökéletesebb munkát végeztünk,

mert mi tökéletesebb lelket küldtünk a Marsra: Hédit! Így hát ő feltétlenül képes lesz fungálni marsbeli idegen testében is!

— Ez nem egészen bizonyos. Minden embernek van hibája, minden földi ember lelke bűnös, tehát többé-kevésbé tökéletlen. De ha egy ilyen, aránylag tiszta lélek, mint a Hédié került új testbe, lehet, hogy nem fog azért fel is támadni, mert bár a mi körülményeink és ismereteink szerint Hédi tiszta lélek is jelenlegi földi életében, nem tudhatjuk, hogy lelke azelőtti életében nem volt-e bűnösebb, mint vendégünké s lehet, hogy előző vétkeit vezekli most földi életében. Ez mindnyájunkkal így van.

— Azt hiszem, a spiritizmushoz lyukadtunk ki. E téren emlékszem valami olyasfélére, hogy bár a lelkek örökéletűek s a legtöbb a világ teremtése óta különféle bolygókon ma is él, mégis úgy emlékszem régebbi ily tárgyú olvashatványaimból, hogy az Isten azóta is teremtet állandóan új lelkeket, — vagy mondjuk, — új szellemeket. Ma is. Hátha Hédi is egy ilyen új lélek, aki most éli első életét?

— Ebben az esetben vagyunk a legszerencsésebbek, hiszen az Isten minden lelket tökéletességben teremt, csak az ember ront el mindent. Vagyis a tisztán született lélek beszennyeződik s egy ilyen szennyezött, majd tisztultó folyamaton keresztülmenve, saját szenvedései árán újra megtisztul, míg végre époly tökéletes lesz,

mint ahogy született. Ez a lélek útja az Isten országában, a spiritizmus szerint.

— Nagyon eltértünk a tárgytól s bármennyire érdekes is a fogásod, nekem nem szabad befolyásolnom magamat ily gondolatokkal, minthogy ezek hivatásommal összeférhetetlenek. Én orvos vagyok és nem pap. Én a testet gyógyítom, nem a lelket. Márpedig ha valaki a kettőt összezsavarja, vagy mind a kettőt megsínyli, vagy saját maga vallja kárát. Hasonló volt az esete Nervaynak is. De — ismétlem — ne kalandozzunk el ennyire, hiszen még néhány dolgot meg kell beszélnünk a kísérletre vonatkozólag, miután most már ügyis tisztában vagyunk mindennel, amire ha nem is volt éppen szükségünk, de jó, hogy tudomásunkra jutott. A következő lépés most már az, hogy utódoznak megfelelő biztosítékot hagyj itt a földön, hogy távozásod után, nélkülöd is tudja kezelni a gépet.

— A hátralévő napokat azzal fogom eltölteni, hogy leírom a gép elméletét, kezelését, lerajzolom a szerkezeti sémákat s azokat a te kezidbe helyezem letétképpen. Hogy aztán kit fogsz kijelölni utódomul, azt teljesen rád bízom.

Mindezekben megállapodván a két férfi elbúcsúzott, hogy kiki visszaszálljon szolgálatába. Másnap Görgényi hozzálátott a gép elveinek lerögzítéséhez.

olytatjuk.)

A Meteorológiai Intézet jelentése:
 Hazánkban ma a nyugati határszélek közelében az 5 fokot is alig érte el a hőmérséklet a debreceni 20 fokos legmagasabb hőmérsékleti értékkel szemben. A lecsapódások tovább tartottak.
PROGNÓZIS: Élénk szél (nyugaton északi, keleten esetleg még déli), sok helyen, főleg középen és keleten még csapadék, a hegyeken részben havascsó alakjában. A hőmérséklet valószínűleg keleten is csökken.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth”, Lux Arnold, Piac-u. 26. Városi bérpalota. Telefon 29-56. — Isteni gondviselés, Székely Adorján, Petőfi-tér. Telefon 29-81. — „Csokonai”, dr. Batáry István, Mester-u. 43. Telefon 10-15 — Árpád fejedelem, Mikos Béla, Csapokert, Jánosi-u. 44.

Nyilatkozat

Kérjük a következő nyilatkozat szíves közlését:

Valótlan az, amit a „Debrecen” c. napilap 1937 november 10-iki, XIV. évfolyamának, 254. számának 1. oldalán az I. hasáb 3. és a IV. hasáb 3. bekezdésének elején állít: „Az ebből kifolyólag keletkezett polémiában a professzor úr az ifjúságot küldi rohamra ellenünk. Az ifjúsággal nyilatkozta, az ifjúság szimpátia-tüntetését fogadja. Az ifjúságot hangolja ellenünk.” és „Es végül fel kell vetnünk a kérdést, hogy szabad-e az ifjúságot felhasználni holmi szimpátia-tüntetésekre...”

Ezzel szemben a valóság az, hogy az „Árpád” B. E. nyilatkozatát saját elhatározásából tette; a Professzor Úr nem akarja senki ellen sem hangolni az ifjúságot, az előadás témáját is az Egyesület jelölte ki. A szimpátia-tüntetés pedig az egyetemi és főiskolai ifjúság spontán megnyilatkozása volt és erről a Professzor Úrnak az utolsó pillanatig tudomása nem volt. 1937 november hó 10-én. — Giday Endre az „Árpád” B. E. vezére. Lovass Rezső, az „Árpád” B. E. kulturális alvezére.

— Elítélt röpiratszerző. Ez év áprilisában Pestújhelyen két röpirat jelent meg, amelyben élesen támadták Eckhardt Tibor képviselőt. A cikkek tartalma miatt Eckhardt sajtó útján elkövetett rágalmozás és becsületsértés vétségé miatt feljelentést tett Török Géza, a röpiratok szerzője ellen. A pestvidéki törvényszék most tárgyalta ezt az ügyet s Törököt bűnösnek mondta ki sajtó útján elkövetett vétségben és ezért 300 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

— Beomlott egy repülőgépszín. A folignoi repülőtéren egy repülőgépszín teje beomlott. 5 munkás meghalt, 11 megsebesült.

— Ostromállapot Palesztinában. Szinte ugyanabban az órában, amikor kiáltványban közölték Palesztina lakosságával, hogy november 18-tól kezdődően katonai rögtönítélő törvényszékek halállal büntetik a tiltott fegyverviselést, több újabb terrorselekmény történt. — Ezek a terrorselekmények arra készítettek a hatóságokat, hogy ismét azonnal életbeléptessék Jeruzsálemben a kivételes állapotot, — amelyet csak néhány héttel ezelőtt függesztettek fel. Az újabb terrorselekmények áldozatai arabok. Az Upper Jaffa-roadon egy arab férfit ismeretlen tettes agyonlőtt. Az óvárosban egy zsinagóga közelében egy másik arab férfit ismeretlen tettesek életveszélyesen megsebesítettek.

Ma lesz a debreceni diakónissza székház ünnepélyes alapkövetétele

Néhány héttel ezelőtt hirdették meg a pályázatot a debreceni református diakónissza székház felépítésére. A háromemeletes székház a Nagyerdőn a Pallagi és Hungária út sarkán épül, amelynek földmunkálatait már elvégezték és ma kerül sor az ünnepélyes alapkövetételeire, amely délelőtt 11 órakor

lesz. Az ünnepély sorrendje a következő: A megjelentek a 63. dícséretet éneklük, majd Maklár Károly püspök bibliát olvas és elhelyezi az alapkövetést, miután a 284. dícséretet éneklük a diakónissza testvérek. Ezután a püspök áldást mond és a CXXII. zsoltár elénekelésével ér véget az ünnepség.

Előadás a Magas Tátráról a turistaegyletben

A debreceni turistaegylet ideai előadássorozatát tegnap a Tátráról szóló előadással kezdte meg a Déri Múzeum termében, amelyet az érdeklődő közönség az utolsó helyig megtöltött. Az előadásnak az adott időszerepesség, hogy Tátrafűrésd az idén ünnepelte fennállásának 140-ik esztendejét és azonkívül a Kárpát-egyesület a múlt hónapban állított Késmárkon emléktáblát az egyik legérdemesebb Tátrakutatónak, a most 200 esztendeje elhunyt ifjabb Buchholtz György késmárki rektorak. Ezért Horvay Róbert itteni előadása kiterjedt a Tátra feltárásának legfontosabb mozzanataira is különösen hangsúlyozván azt, hogy a késmárki evangélikus liceum már 1596-ban rendezett tanulókkal hegyi kirándulásokat. A vetítő vásznon gyönyörű felvételekben elvonultak előttünk a Tátra ismert és kevésbé ismert szépségei, a téli sportok, néhez hegymásztatók, a patkóalakú Zöldtő völgye, melynek köröskörül minden oldalról megszámlálhatatlan vizes és zúdtóba a tóba folyton olvadó hőtömeg vizét. Debrecenből többször jártak társaságok a bemutatott helyeken, az erről felvett képeken örömmel ismertük fel az ott jártak aláírását s képét. A múlt héten halt meg Budapesten Déry József, a Magyar Turistaegylet th.

elnöke, a Turisták lapjának évtizedeken át szerkesztője, aki a háború előtt állandó látogatója és feltárója, ismertetője volt főleg a tarpatski völgy szépségeinek. Az ő emlékének is áldozott az előadás.

A Turistaegylet a télen hat előadásból álló sorozatot rendez, a legközelebbi előadásban Marschalkó Lajos szerkesztő ismerteti az Al-dunát és Bulgáriát, a debreceni delegátnak múlt évben tett dunai útját. Ez az előadás december 13-án lesz ugyancsak a Déri Múzeumban.

Előadás után a tagok és érdeklődők kedélyes együttlétben az újabb megített túrákról számoltak be és igen kellemes hangulatban töltötték el néhány órát.

MEGKEZDŐDÖTT A TURUL DISZTÁBOROZÁSA

Sopron, november 11. Ma este kezdődött a Turul dísz táborozása. Mintegy 300 Turulista érkezett Sopronba Budapestről, Debrecenből Szegedről, Miskolcra, Pécsről és Győről. Este 9 órakor nyitották meg ünnepélyes keretek között a dísz táborozást a soproni vármegyeházán. Végváry József fővezér mondott innen megüdvöztetését, majd Rainisch Ferenc képviselő tartott nagyszerű előadást.

MÁVAUT Autobuszmenetrend MÁVAUT

Érvényes 1937 október 3-tól 1938 május 14-ig.

Debrecen—Miskolc

7 05	15 00	Debrecen	10 00	18 55
9 00	17 40	Hajdúnánás	7 25	17 00
10 55	—	Miskolc	—	—
—	—	Lillafűrésd	—	—

Menetjegy Miskolcra 7.50 P. Lillafűrésdre 8.70 P.
 Menetértijegy „ 12.50 P. „ 14.— P.

Debrecen—Békéscsaba

14 10	Debrecen	9 55
15 18	Püspökladány	8 42
16 29	Szeghalom	7 34
18 00	Békéscsaba	6 00

Menetjegy Szeghalomra 4.70 P. Békéscsabára 7.50 P.
 Menetértijegy „ 8.50 P. „ 13.— P.

Debrecen—Kisújszállás

14 10	18 15	Debrecen	9 55	14 10
15 21	19 43	Püspökladány	7 25	8 41
15 52	20 12	Karcag	6 52	8 14
16 20	20 40	Kisújszállás	6 20	7 45

Menetjegy Karcagra 2.90 P. Kisújszállásra 3.80 P.
 Menetértijegy „ 5.— P. „ 6.50 P.

Debrecen—Hajdúszoboszló

14 10	18 15	Debrecen	9 35	14 10
14 38	18 46	Hajdúszoboszló	9 25	13 38

Menetjegy 1.40 P. Menetértijegy 2.— P.

A debreceni adatok az Arany Bika előtti megállóhelyre vonatkoznak.

JELMAGYARÁZAT:

× = csak hétköznap; + = csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

— **Módosították a kiviteli adó-megtérítés kulcsát.** A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a pénzügyminiszter rendeletét egyes árúk kiviteli adó-megtérítési kulcsának módosítása, illetve megállapítása tárgyában. A rendelet a felsorolt egyes tárgyakat tényleg terhelő forgalmiadó-váltásnak megfelelően olyan mértékben emeli fel az eddig érvényben volt kiviteli forgalmiadó-megtérítés kulcsát, — hogy a külföldre szállított árú bel-földi forgalmiadó terhe teljes összegében megtérüljön. A rendelet melléklete kiviteli adó-megtérítésben eddig nem részesült újabb — árukra — többek között egyes faládákban vagy rekeszekben exportált mezőgazdasági terményekre — is kiterjeszti a kiviteli adó-megtérítést.

— **Hajdú vármegye egészségügyi állapota.** Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának hétfői ülésén dr. Gaertner István m. kir. tiszti főorvos a vármegye területén október hónapban észlelt közegészségügyi állapotokról a következő helyzetjelentésben számolt be. A népmozgalmi adatok szerint a vármegyében házasságkötések száma 113, születések száma 434, halálozások száma 238, természetes szaporodás 196. Egy éven alul elhalt 77 csecsemő, azaz az évszületések 17.7%-a, halvaszületések száma 5, elvetélek száma 32, gümőkórhalálozás 14, az összes halálozás 5.8%-a, hevenyefertőző beteg halálozás 10, az összes halálozás 4.2%-a. Hevenyefertőző betegségek közül nagyobb számban lépett fel a tifusz, mivel kapcsolatban a szükséges övrendszabályok minden esetben megtétettek. Gyermekek fertőző megbetegedések közül a diftéria és a vörheny lépett fel nagyobb számban, Baleset folytán elhalt 1 egyén (lőrugas folytán) agyrontosulás halálammal. Öngyilkosság útján elhalt 5 egyén, 4 önkaszítás, 1 vonatgázolás halálammal. Idegen kéz okozta külsőszaki halált szenvedett 2 egyén, 1 megfojtás, 1 kihülés (kihülés után) halálammal. Orvosrendőri, törvényszéki boncolás történt 6 esetben (1 elvezetés, 1 fulladás, 1 önkaszítás, 1 égési sérülés, 1 vonatgázolás, 1 kihülés.)

Színház

A CSOKONAI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Pénteken: **A romantikus asszony.** (Operettbemutató.)
 Szombaton délután: **Illatszertár.**
 Szombaton este: **A romantikus asszony.** (A. bérlet.)

A színházi iroda jelenti:
 Ma a

SÁRGAPITYKES KÖZLEGENY rendkívül mérsékelt helyárakkal kerül színre, jegyek 16 fillértől 1 pengő 60 fillérig. Tehát **mozi helyárakért jöhet színházba!**

Pénteken „prémierbérlet 6 számban” nagy fővárosi újdonság:

A ROMANTIKUS ASSZONY.

Vidámság, humor, modern muzsika. Jurik Ica! Jurik Julesi! Sugár Misi! Tanay Emil! Sárkány! Alszeghy! Hercegh! Lányi!

Rendező: Szabó Ernő, vezényel Csanak a színpadon Virágh Elemér zongorázik, a táncokat Sárdy Gyula és Lieszkovszky tanították be.

Szombaton délután rendkívül mérsékelt helyárakkal a közönség által is remek előadásnak és darabnak fémjelzett vígjáték, az

ILLATSZERTÁR

kerül színre.

Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a

3:1 A SZERELEM JAVARA.

Mulatság, Ábrahám-slágeres sportoperett.

Vasárnap este: **A romantikus asszony** kerül előadásra.

Mozik műsora

Hungária: Segítség, örököltem.
 Apolló: Kém vagy.

Vigszínház: Vikli.

SPORT

Bajnoki mérkőzés lesz vasárnap dél-élelt 10 órakor a vasutas pályán: Textil-Mátészalkai Vasutas: 12 órakor Vasutas és Villanygyár második csapata. (+)

Közgazdaság

SZILÁRD IRÁNYZAT A KÉSZÁRU-PIACON

A budapesti gabonatörszén a készáru-üzlet irányzata szilárd, főleg búza és tengeri iránt van élénkebb érdeklődés. Búzából eladtak 6030 mázsát, amelyből 1000 mázsa bácskai hajóbúza. A hivatalos árakat 15—20 fillérrel emelték.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.15—20.65, 78 kg-os 20.45—20.95, 79 kg-os 20.70—21.15, 80 kg-os 20.85—21.25, felsőtiszai 77 kg-os 20.10—20.65, 78 kg-os 20.40—20.95, 79 kg-os 20.65—21.15, 80 kg-os 20.80—21.25.

Rozs: pestvidéki 18.25—18.35, más származású 18.35—18.50.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—

17.00, középminőségű 15.75—16.25.
Sörárpa: kiváló 21.00—23.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.00.
Zab: elsőrendű 16.70—16.80, középminőségű 16.00—16.70.

Tengeri: tiszántúli 13.80—13.90, új 11.00—11.30, egyéb áll. 13.80—13.90, új 10.60—10.90.

Magvak és hüvelyesek: Köles fehér 17—19, vörös 15—15.50, egyéb 13.50—14, káposztarepce 31—32, napraforgó fehér 21—22, tarka 21—21.50.

Ferencvárosi sertésvásár. A csütörtöki ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3221 darab sertést. Előző napi maradvány 320. A vásári állományból felhajtottak angol hússertésből 500 darabot. Árak: prima uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 109, prima szedett 104—105, silány 95—98, exportzsír márkázott 164 fillér kg-ként.

Főszervező: Felelős szervező: **Dr. Nagy Imre** Benyovszky Pál
Felelős kiadó: **Alföldi Sajtóvállalat Kft.**
Ügyvezető igazgató: **Dr. Kólya Sándor.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szólg 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szólg 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szólg 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szólg 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Belöltendő állás nőnek

Megbízható főzőmindenes vidéki kisvárosba felvétetik. Bemutatkozás: Csokonai-utca 7. 1428

Szoptató dajkát és bejárónőt keresek. Jelentkezni Kassa út 29. F. épület 35. sz. alatt lehet 2 és 3 óra között. 1427

Víz- és vasandoláló segédkeket felveszek. Komárominé. 1423

Jól főző mindenes hosszú bizonyítvánnyal 3 tagú családhoz felvétetik. Péterfia 25. kapu alatt beloldalon. 1392

Tanuló lányokat rövid tanulási időre is fölvesz Szoboszlav nődivatterme, Piac-u. 59. II. lépcső, I. e. 1351

Mindenesfény hosszú bizonyítvánnyal háromtagú családhoz felvétetik. Komlóssy-út 15.

Gyermekszertés, főzéshez értő mindenes lány felvétetik november 15-re. Simonyi-út 18. sz. Jelentkezni lehet vasárnap délután 4—7 óráig. 1407

Belöltendő állás férfiaknak

Házmester felvétetik. Mester-u. 39.

Házmesterpárt azonnal felveszek. Takarításért lakást és fizetést adok. Cím a kiadóban. 1430

Képgyűnköt keresek márkás művészi képek eladására, lehetőleg kaucióval. Cím a kiadóban. 290

Kiadó lakás Egyszobás

Egy szép modern utcai szoba előszobával garzon lakásnak kiadó december hó 1-től. Zöldfa-utca 9. szám. 1357

3 és többszobás

Háromszobás hallos, komfortos úrilakás májusra kiadó. — Rákóczi 4. 1426

3 szobás renovált lakás központban külön udvarral kiadó. Ertekezni dr. Széll. Piac 77. I. e. 1431

Május 1-re kiadandó lakás: 4 szoba, előszoba, fürdő- és cselédszoba, külön udvar, hideg, meleg víz. — Megtekinthető Magoss György-tér 16. 1429

Butorozott szoba

Butorozott különbejáratú szoba kiadó ellátással is azonnalra. Péterfia-u. 52. sz. 384

Ajánlat

Jó látást csak pontosan készült szemüveg nyújt. Cserép Sándor szemklinikai látás-szerész, Piac-u. 21. 1290

Magas árat fizetek használt bútorért, varrógépet, zálogjegyet és mindenféle ingóságért. Hívásra házhoz megyek. Barátság Csapó-u. 16. Telefon 32—11. 1417

Hőcsepő tökéletesen javít Orbán gumüzem, Piac-utca 7., az udvarban. 1410

Ha elegáns és szép nyakkendőt akar, úgy forduljon a készítőhöz. Hernyószelvényekben és műselymekben dús választék. Újat készítenek, használtakat javítok. Timár-u. 52. Varga-u. sarok. 897

Tűzifa- és szénszükségletét Kovács Mihály tűzifakereskedésében szerezze be. Száraz fa és prima darabos szén házhoz szállítva. Szent Anna 30. sz. 1253

Női ruha és kabát szövetek olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5.

Hunyadi-utcai zálogház folyósít kölcsönöket mindenféle közzizálogra s kereskedelmi árukra. 1397

Használt bútorokat, ingóságokat varrógépet, kerékpárt, valamint zálogjegyeket arany-, ezüst- és ruhanevelő veszek, eladok, cserélek. Hívásra házhoz megyek. — Kepecs, Si monffy-u. 7. sz. 1023

Tűzifa legolcsóbban s legjobb minőségben szerezhető be Kripkó Gyula fakeskedőnél, Csokonai-u. 50. sz. Fa mm-ként 380 tól, darabos szén 3 pengőtől. 1065

Maradékban finomat és olcsón vásárolhat ruhákra, kabátokra, fehéreneműekre stb. dr. Révész-nél, Piac-utca 42. Pannonia-udvarban. 651

Óktatás

Zongoraórákat adok akadémiai rendszer szerint kezdőknek és haladóknak Jutányos tandíj. Kívánatra magyarázókat is taníthatok cigányosan, kísérletszerkesztéssel. Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső, d. u. fél 2-től fél 4-ig. 134

Tanuljon gyorsírást és gépirást a Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskolában. Olcsó tandíj. Állami bizonyítvány. Külön esti tanfolyamok. — Beiratkozás egész nap az iskola helyiségében (Batthyány-u. 11.) 1176

Kereslet

Keresek 30—40 vagón szalma préseléséhez motorikus hajtórót, prést adok. Szalmát minden mennyiségben veszek a helyszínen átvéve. Miklós-utca 38. 1422

Fűszerüzletberendezést vennék. Vass Lajos, Miképeres. Levelezőlap hívásra jövök. 1424

Gyümölcsös keresek „Bocskayban”, „Szentgyörgy Rákóczy”-ban ármegjelöléssel. Kimerítő levelet „Egy holdig” jellegre kiadókba kérek. 1405

Papírhulladékot, régi könyveket, folyóiratokat, levelezéseket kilószámra legmagasabban vásárol Kultúra antikvárium, Szent Anna 3. 1148

16-os lankaszter vadászfegyvert jó állapotban keresek megvételre. Ajánlatot kérek ármegjelöléssel „16-os” jellegre a kiadóba. 1329

Lakás-szoba kereslet

Gyermektelen házaspár egy szoba, konyhás lakást, szépet keres belvárosban december 1-re. Leveleket „Biztos fizető” jellegre a kiadóba kérek.

Élelmiszer ital

Kitűnő, zamatos vámospécsi borok: Asztali 42, Kövidinka 46, Ezerjő 56, Édes ezerjő 70 fillér Wessprémy Zoltán termelői borkimérésében, Péterfia-u. 30. sz. 1048

Autó-motor-kerékpár

Eladó egy 6/30 PS Steyer Type XII. üzemképes autó. — Barna-utca 3. 1411

A. J. S. 500 ccm. motorkerékpár kitűnő, üzemképes állapotban eladó. Szoboszlav, Széchenyi-u. 24. 1432

Hangszer

Zongora- és vonóhangszerkészítő-műhelyemet Piac-u. 44. alá helyeztem. Leikiismeretes és szakzerű javítások és hangolások Tonté L. zongora- és hangszerkészítőnél. Zongora eladó. 151

Butor

Modern ebédli, dióteleháló, hármasszekerény, rekamé, sčberlány, antik írósztal, asztalok, székek eladása, cseréje. Hatvan-u. 18. 1022

Modern háló, üvegfa, ebédli, írodaberendezés, konyha-berendezés, szalon eladása, vétel. Dégenfeldtér 6. sz. 990

Eladó ház

Csokonai-u. 30. sz. ház sürgősen eladó. Dr. Mailáth László ügyvéd, Szent Anna-u. 10—12. Telefon: 34—35. 1420

Belvárosban ötszobás komfortos szép családi ház tizenötzeterért eladó. Máté ingatlaniroda, Blaháné-u. 14. Rendőrpaltával szemben. Telefon 14—15. 1415

Péterfia-utca 30. számú ház, vagy abból parcellázva 200 □-l telek kétszer háromszobás utcai lakással eladó. 1049

ELADÓ Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2 szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Családi ház 18 évig még adómentes, 448 négyzetöltszög telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfőjáróval, alapincézve, jóvízű kúttal, részben teherátvállalással eladó. — Gróf Vecsey-utca 13. sz. Homokkert. 243

Forgalmas helyen, a nagyállomás mellett, Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiség lakással, mely korszerű, vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség korszerűen kiadó. 369

Szép családi ház, 2 szoba, előszoba, konyha, baromfió és egyéb melléképítmények, nagy kerttel, szőlővel eladó. Nógrádi Mátyás-utca 22. sz. Falóger mellett. 423

Eladó ingóság

Egy használt télikabát eladó Arany János-u. 62. fűszerüzletben. 1425

Eladók asztalok, lócák, egy szekrény, borkiméző puld, poharak. Ertekezni lehet Arany Bika félmelet, Bodroghy Ferenc írodavezetőnél. 1425

Épületbontásból téglák, flasztertégla, ajtók, ablakok, kemény- és puhafagerendák, deszkák, hajópadiók olcsón eladók. Csapó-u. 3. szám. 1000

Eladó egy férfi fekete télikabát, egy öltöny, finom szmoking, két öltöny, finom zakó. Bekecs-u. 3. sz. 1307

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: **Somogyi Gábor,** Művezető: **Liptay András.**

Meghozza a várt eredményt már egy apróhirdetés.
Egyedüli felvételi hely:
Kiadóhivatal Piac-u. 56.